

Compartint la Creació

El Magisteri atorga als animals
un estatus en la Creació
i als humans l'obligació
de tenir-ne una cura
específica

P 3-5

«Roma acceptava el catalanisme cultural però no veia de bon ull el catalanisme polític», afirma Mn. Ramon Corts en el seu darrer llibre

P 8 i 9

Pensant-ho millor

Einstein i Déu, un document excepcional

A finals del segle XX es va fer, a nivell mundial, una consulta als mitjans de comunicació —ràdio, premsa, televisió, agències de notícies—: «Qui havia estat el científic més destacat, el més important del segle XX?» Van votar: «El científic número u del segle XX va ser el Dr. Albert Einstein, premi Nobel de Física.»

Tinc un full arrencat del bloc de notes personals, que l'amic Dr. Jordán Gallego Salvadores o.p., em va donar després de fer-li una entrevista per Ràdio Barcelona (SER) (O.M. 666, diumenges de 22 a 23 h), quan era secretari del Secretariat per als No Creients del Vaticà. És una nota escrita sobre la fe en Déu, que va deixar ben clara, el Dr. Albert Einstein, per a lliçó de tots.

Va escriure: «La generalitzada opinió, segons la qual jo seria un ateu, es fonamenta en una gran errada. Qui ho dedueix de les meves teories científiques, no les ha pas compreses. No sols m'ha interpretat malament, sinó que em fa

un mal servei si divulga informacions errònies a tomb de la meva actitud envers la religió.» Afegia: «Jo crec en un Déu personal i puc dir, amb plena consciència, que en la meua vida, no he subscrit mai cap concepció atea» (El document està firmat per Albert Einstein a: *Deutsches Pfarrblatt, Bundes-Blatt der Deutschen Pfarrvereine, 1959, 11*).

«Qui tingui orelles que hi senti.» Gran document del científic número u del segle XX, que hauria de ser escrit en llocs visibles i proclamat a totes les ments joves, amb ànsies de veritat i que valoren i admiren, els que busquen —com Einstein— el coneixement científic i confessen a Déu.

El gran Blaise Pascal, home de fe catòlica, matemàtic, científic, físic, filòsof, escrivia: «Només conec dos tipus de persones raonables: les que estimen Déu de tot cor perquè el coneixen, o les que el busquen de tot cor perquè no el coneixen.»

Josep M. Alimbau Argila

Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona

La setmana en tuits

Òscar Camps @camposcar

Fundador Proactiva Open Arms

Encara només és una hipòtesi de delictes. La presa del vaixell és preventiva, però se'n acusa d'associació criminal i fomentar la immigració il·legal per haver desobeït els llibres en no lliurar-los dones i infants

Xiskya Valladares @xiskya

Religiosa de Puresa de Maria

Ja a l'avió cap a Barcelona, a compartir unes hores en el màster de comunicació de @Blanquerna invitada per @miriamdiez

Elisabetta Piqué @bettapique

Corresponsal de «La Nación»

La carta de Francesc als argentins: un missatge per superar les divisions i que sobrevola la política

Jaume Pujol @PujolJaume

Arquebisbe de Tarragona

Avui, a Barcelona, amb els 300 docents que participen en la 12a Jornada de mestres i professors de Religió catòlica de tot Catalunya. La tasca que desenvolupeu és un bé per a la cultura i la societat

Josep Àngel Saiz @BisbeSaiz

Bisbe de Terrassa

#DiadelSeminari #ApòstolsPerAlsJoves. Demanem al Senyor sacerdots fidels a la seva missió, que donen la vida per Déu i els germans, que guareixen les ferides, que promouen el perdó, que fan de cada parròquia, de cada comunitat i de cada grup, una casa i escola de comunió

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 27 de març del 1920: a Catalunya es crea i legalitza el Sindicat de Metges de Catalunya, el sindicat mèdic més antic d'Europa.

Zoom

Eduard Brufau

El 12 de març passat el papa Francesc va rebre el Vaticà Bernice Albertine King, filla del pastor nord-americà Martin Luther King. Durant la trobada van parlar de la necessitat d'educar en la pau i es van intercanviar regals. Dos dies abans la filla del conegut defensor dels drets civils havia estat guardonada a Itàlia mateix amb el premi internacional de Dones compromeses amb la no-violència i la pau. Aquest 5 d'abril farà cinquanta anys de l'assassinat de Martin Luther King.

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Joves del món

L'arquebisbe de Panamà, José Domingo Ulloa, ha parlat sobretot de joves aquests dies passats en dues intervencions a Ràdio Estel. El 16 de març a la tarda, va participar en directe en l'espai *El Mirador de l'actualitat*, des d'on va invitar, especialment els catalans, a participar en la Jornada Mundial de la Joventut Panamà 2019, del 22 al 27 de gener. El pastor amfitrió, que era a Barcelona per pronunciar la quarta Conferència Quaresmal el dia 18 a la Basílica de la Concepció, va reclamar «un nou lideratge juvenil». I el dissabte 17, en el programa *Ens fem sentir*, va compartir col·loqui amb els joves Armand Kammang, Raquel Lucena i Ana Lourdes Bernal. Ulloa va reivindicar «la capacitat de somiar» i la necessitat «d'encertar en la vocació per trobar la felicitat».

Ens fem sentir, amb Borja de María i la Delegació diocesana de Joventut de Barcelona, és un diàleg amb adolescents i joves sobre la vida i la fe. S'emeta els dissabtes a les 19.30 h, amb tres nois i noies i un sacerdot que analitzen temes d'actualitat, qüestions de fe o realitats de la vida en general.

Editorial

Animalisme

El Primer Pla d'aquest Catalunya Cristiana presenta un tema de molta actualitat: el debat obert que hi ha avui al voltant dels animals. D'una banda, es posa en relleu que són éssers vius, creats per Déu, que Francesc d'Assís els anomenava germans, que els humans n'hem de tenir una cura específica, que l'Església els beneeix per Sant Antoni i que resta obert el debat de si també aniran al cel. D'altra banda, avui som testimonis de les exageracions en la seva cura, el capteniment de les persones que semblen prioritzar l'estima envers els animals per sobre de familiars o amics, la ridícula dels sofisticats serveis per als animals domèstics, i, fins i tot, el debat de canviar la llei per fixar règim de visites de les mascotes després d'un divorci. Les curses de braus i tot el que signifiqui maltractament de les bèsties

és objecte d'una encesa polèmica i hi ha tot un moviment animalista que cal analitzar amb cura i respecte, vetllant, però, d'evitar caure en la ideologia.

El fet que l'ésser humà hagi estat encimbellat com a rei de la Creació no ens ha de fer oblidar la importància dels animals: estar atents al seu capteniment, a les seves reaccions, valorar la seva fidelitat, la seva mansuetud, la cura sol·lícita de les seves cries, ens pot fer entendre millor la condició humana i pot esdevenir un estímul i un motiu de reflexió. Les propietats terapèutiques d'animals com gossos i cavalls, l'ajut que proporcionen a persones amb trastorns... són altres exemples a valorar.

Jesús empra la imatge dels ocells del Cel per subratllar la Providència de Déu. Ell, assenyalat

com l'anyell de Déu, recomanà la candidesa dels coloms i usà la imatge del cant del gall per predir les negacions de Pere. I la seva elecció d'un pollí fill de somera per entrar a la Ciutat Santa de Jerusalem no és improvisada. El doctor Isidre Gomà, insigne biblista, donava gran importància a aquesta paràbola en moviment i deia, amb humor transcendental, que a l'Església no entendríem veritablement el servei fins que els seus dignataris no muntessin un ase. Afirmava que el ruc és un animal molt intel·ligent i que els qui usaven el seu nom per titllar-ne un altre de curt no sabien què es deien. Col·leccionava imatges i postals amb burretts i, amb humor transcendental, es va fer retratar amb sotana, agenollat, amb un llibre obert davant d'un burro amb ulleres. Lloem el Senyor pels animals.

La redacció us proposa

Al servei de les diòcesis
Nova Càtedra de Teologia Pastoral Arquebisbe Josep Pont i Gol
P 10

Propostes de Pasqua
Activitats per a famílies i joves per als dies sants
P 16-17

Missioner a l'Amazònia
Jaume Andrés ens apropa a la seva feina a Puerto Maldonado
P 12

Art per evangelitzar
Més de 30 anys de música i ball del grup Bufanúvols
P 24

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

Atrauré tothom cap a mi! (Jn 12,32)

Ja als inicis del cristianisme era viva aquesta pregunta: per què la creu de Jesús és escàndol i absurd per a uns i poder i saviesa per a uns altres? Estem davant d'un misteri i només és possible accedir-hi des de la fe en Aquell que ha estat crucificat. La creu és un misteri perquè no sols és un enigma difícil de desfer, sinó perquè conté la profunditat del drama més humà que existeix: una mort afectada per un doble moviment: primer, per la realitat universal i indiscutible que *tots morim* i, segon, per la possibilitat tristament real que *l'home és capaç de matar*. És el trist relat de molts dies!

Jesús viu en la seva persona el doble efecte d'aquest drama. I, perquè és home i Déu, aquest drama pren una nova significació amb conseqüències salvífiques per a la humanitat. Així ho entenem els cristians des de la fe i així ho anunciem. Tant, que la seva mort implica la nostra i li dona un sentit nou: la mort ja no és la darrera paraula, perquè *Déu ha intervingut en l'home Jesús* a favor de tots nosaltres, homes i dones de tots els temps. Així, ha fet que la mort sigui el pas necessari per arribar a la Vida. Incomprensible misteri des d'una mentalitat que no accepta la intervenció de Déu. Incomprensible misteri per aquell que es resisteix a morir i no hi veu més enllà. La Vida apareix en el nucli més dramàtic d'aquesta mort com el fruit que neix del gra de blat que s'ha podrit en el cor de la terra per donar vida. «Ha arribat l'hora —diu Jesús— que el Fill de l'home serà glorificat. Us ho ben asseguro: si el gra de blat, quan cau a la terra no mor, queda ell tot sol, però si mor, dona molt de fruit» (Jn 12,23-24). Paraules que ens mouen a la confiança i omplen d'esperança i joia l'existència.

Al final de la Setmana Santa la creu queda il·luminada i ja no hi penja ningú, mai no hi hauria de penjar ningú! La llum de Pasqua ens la fa mirar amb uns ulls nous, transfigurats, els de la fe, que veuen superat el mal, la mort, el pecat i vençuda tota injustícia.

Germans animals

El Magisteri atorga als animals un estatus en la creació i als humans l'obligació de tenir-ne

Carme Munté

«Quantes vegades veiem gent que n'està molt dels gats, dels gossos, però que després no ajuda el veí, la veïna que passa necessitat... això no va bé», alertava el papa Francesc en l'audiència jubilar del 14 de maig del 2016, en el marc del Jubileu de la Misericòrdia. «Els mateixos legisladors que tenen abandonats, famolencs i morts de fred milers de joves a les fronteres d'Espanya canviaran la llei per fixar règim de visites de les mascotes després d'un divorci. Que ningú no s'acosti a mi, perquè estaré vomitant tot el dia», deia l'arquebisbe de Tànger, el franciscà Santiago Agrelo, al seu compte de Twitter el 13 de desembre del 2017.

Paraules i expressions dures per criticar la tendència actual d'atorgar als animals la mateixa dignitat de les persones. «Voler assimilar sense més l'animal a l'estatus humà, com si fos una persona humana, està fora de lloc i fora de context», afirma Mn. Joan Antoni Mateo, capellà del bisbat d'Urgell, doctor en Teologia i especialista en Cristologia i Mariologia. Ara bé: «L'Església no diu mai que els animals són persones, però tampoc no diu que són coses: són éssers vivents que tenen un estatus en la creació mentre que nosaltres tenim l'obligació de tenir-ne una cura específica.»

«La qüestió animal no ocupa, ni de bon tros, el centre de les preocupacions bioètiques del Magisteri catòlic», constata Rodrigo Frías, doctor en Filosofia i professor d'Ètica a la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile, en un article del març del 2014. En aquest article, titulat *La qüestió animal: el Magisteri de l'Església catòlica en el context del debat actual*, Frías reconeix que «quan el Magisteri aborda la qüestió animal —en les poquíssimes ocasions en què això passa— ho fa, formalment, a propòsit dels problemes ètics que afecten la vida de l'home; és a dir, com una part, subordinada, de la seva bioètica humanista».

Per esbrinar l'estatus ontològic i moral dels animals, segons el Magisteri, tenim una bona guia de lectura en el Catecisme de l'Església catòlica, en concret en els paràgrafs 2415-2418. «Els animals són criatures de Déu, que les embolcalla amb la seva sol·licitud providencial. Només pel fet d'existir, el beneeixen i li donen glòria. Els homes els han de tractar amb mirament. (...) Déu va confiar els animals a l'administració del qui va ser creat per ell a imatge seva. Per tant, és legítim servir-se'n per a l'aliment i la confecció de roba. Se'ls pot domesticar perquè ajudin l'home en les seves feines i ocis. Els experiments mèdics i científics en animals són pràctiques moralment acceptables sempre que es mantinguin en límits raonables i contribueixin a cuidar o salvar vides humanes. (...) És contrari a la dignitat humana fer patir inútilment els animals i sacrificar-ne les vides sense necessitat.» Amb tot, «és també indigne invertir-hi sumes que haurien de remeiar més aviat la

Passejant gossos per la ciutat de Barcelona. / Agustí Codinach

misèria dels homes. Es pot estimar els animals; però no es pot desviar envers ells l'afecte degut únicament als éssers humans». «Hi ha veritables excessos», constata Mn. Mateo, «hem d'estimar els animals, tenir-ne cura, però sense perdre el seny». «De vegades, en una actitud desmesurada o fora de context envers els animals veiem un greu problema de la societat moderna com és el de la soledat de les persones.»

Sant Francesc d'Assís

El mateix Catecisme de l'Església catòlica, al número 2416, recorda «amb quina delicadesa tractaven els animals sant Francesc d'Assís o sant Felip Neri». El franciscà Agustí Boadas, autor d'*Els franciscans a Catalunya* (Pagès), recor-

JOAN ANTONI MATEO
«Voler assimilar sense més l'animal a l'estatus humà, com si fos una persona humana, està fora de lloc i fora de context»

AGUSTÍ BOADAS
«La Bíblia no ens ha ajudat gaire quan diu: domineu la terra! Per a sant Francesc d'Assís no hi ha res a dominar»

da que sant Francesc d'Assís anomena germans els animals: germà llop, germans ocells, germana tórtora, germana mosca... «Així no cau en l'abstracció de les coses, sinó en la seva concreció, i els posa en valor, perquè la germanor implica respecte.» «Tampoc no són pura contemplació estètica, sinó algú amb qui es pot dialogar, compartir, la vida», prossegueix Agustí Boadas, «en diem fraternitat universal, però en realitat és familiaritat amb les coses concretes de cada dia, més o menys allunyades de nosaltres».

Segons Boadas, que actualment forma part de la comunitat franciscana de Sabadell i és professor del col·legi Sant Francesc, «els qui som de ciutat no estem acostumats a la vida natural, sinó a un entorn artificial, i veiem el que és natural com a hostil: terratrèmols, fred, calor, animals ferotges...». «Creiem —prossegueix Boadas—, i això és la base del capitalisme, que la natura és només material i que en podem fer l'ús que ens convingui: els recursos, mitjans de producció, matèries primeres... són expressions que fem servir com si fóssim senyors amb els esclaus.» En aquest sentit, «la Bíblia no ens ha ajudat gaire quan diu: domineu la terra! Per a Francesc no hi ha res a dominar, perquè el *domini* (Dominus) és de senyors i ell no és cap senyor».

En el seu article *La cuestión animal*, el catòlic xilè Rodrigo Frías defensa que «el Magisteri necessita establir una sintonia més gran amb l'home d'avui i la seva sensibilitat més favorable envers els animals». «No es tracta», aclareix, «de cedir a les filosofies de moda que eleven l'animal al preu de rebaixar l'home», però sí d'obrir-se «amb decisió a la riquesa de les múltiples formes del pensament cristià, que sobre l'ani-

Els animals van al cel?

Com que el Catecisme de l'Església catòlica no respon a la pregunta de si els animals tenen ànima o van al cel, hem de recórrer a la filosofia. Així, Aristòtil distingia entre ànima vegetativa (les plantes), ànima sensitiva (els animals) i ànima racional (les persones). Alhora, el filòsof català Jaume Balmes parlava d'una ànima immortal dels animals.

El capellà Mn. Joan Antoni Mateo, rector de Tremp, ens ofereix una reflexió teològica: «El senyor Déu i Creador és prou poderós per donar vida després de la mort a tota realitat, inclosa els animals, però sempre en el seu estatus d'animals. Per tant, aquests animals que de vegades formen part de la nostra vida, de la nostra experiència, de la nostra convivència, per què no poden participar d'aquest estat de beatificació i de plenitud que en diem cel? Jo ho deixo com una qüestió oberta, no ho tancaria en absolut. És un debat molt apassionant que caldria recuperar en el moment actual.»

El franciscà Agustí Boadas també ens ofereix la seva particular reflexió: «No sabem com serà el cel, però sí que sabem que no ens interessa si només es canta gregorià i si no tenim el gaudi que ens han produït els nostres éssers estimats en aquest món.»

una cura específica

mal tenen, segurament, molt a dir». Així, el filòsof afirma que «seria molt fructífer si el fred intel·lectualisme tomista s'atemperés, per exemple, amb la benvolença caritativa del franciscanisme, de manera que no únicament es comencés a redescobrir el rostre fratern dels animals, sinó, a més, es fes evident la radicalitat alliberadora pròpia de l'esperit evangèlic, que ha vingut a renovar tota la Creació».

El Càntic de les Criatures de sant Francesc d'Assís ha inspirat, de forma secular, els ecologistes de l'òrbita catòlica. Tant és així que el papa Joan Pau II va declarar l'any 1979 sant Francesc d'Assís patró dels ecologistes i el papa Francesc s'hi ha inspirat a l'hora d'elaborar la recent encíclica *Laudato Si*. El mateix títol de l'encíclica pren el nom de la invocació de sant Francesc d'Assís «Lloat sigueu, Senyor meu».

«Laudato Si»

El programa *La veu dels animals i la natura* s'emet els divendres de 20 a 21 h per Ràdio Estel. És un espai creat i dirigit per l'associació animalista AD-DA (Associació de Defensa dels Drets dels Animals), fundada l'any 1976. Al final de cada programa s'ofereix una píndola reflexiva al voltant de l'encíclica *Laudato Si*, «un dels documents més interessants, importants i benvinguts», tal com afirma la presidenta d'ADDA, Carmen Méndez. «Si es complís tot el que diu l'encíclica podríem resoldre molts dels problemes actuals relacionats amb el medi ambient i, en concret, amb els animals.»

Segons la presidenta d'ADDA, «els animals són éssers sensibles que pateixen dolor, senten fred, calor... són germans que comparteixen el planeta amb nosaltres, mereixen el nostre respecte per sobre de tot, per això cal evitar maltractaments i abusos». «L'animal de companyia —prosegueix Carmen Méndez— ha estat l'ambaixador per donar a conèixer la resta d'animals, però costa més entrar en el maltractament que pateixen els animals que són destinats al consum humà. Amb tot, veiem que hi ha un percentatge molt elevat de ciutadans que es preocupen i s'interessen per saber que el que mengen han estat éssers que no han estat maltractats.» En aquest sentit, la presidenta d'ADDA es mostra esperançada de cara al futur tant pel que fa als animals destinats al consum humà com a l'experimentació: «Si seguim la trajectòria que fins ara s'està evidenciant, d'aquí a 10-20 anys les noves generacions, que són molt més sensibles, pressionaran perquè el tracte cada cop sigui més respectuós».

Entre els principals èxits d'ADDA, s'hi compta la primera llei de protecció dels animals del 1988, revisada i actualitzada el 2003. També la declaració de Barcelona com a ciutat contrària a les corrides de toros, cosa que després va ser recollida pel Parlament de Catalunya. Pel que fa a les corrides de toros, Mn. Joan Antoni Mateo s'hi mostra totalment contrari. «És un es-

Benedicció d'animals per Sant Antoni Abat a la parròquia de Sant Joan de Vilassar de Mar.

pectacle bàrbar i primitiu en què preval més la passió que la raó. Es tracta, a la llum del Catecisme de l'Església catòlica, d'una manera de fer sofrir inútilment els animals. Es necessita temps per prendre consciència que cal posar fi a aquesta xacra social.»

Per a la presidenta d'ADDA, «els toros han simbolitzat l'endarreriment

d'Espanya respecte d'altres països europeus». Carmen Méndez explica que «les curses de braus no és un invent espanyol, les festes d'aquest tipus es practicaven arreu de l'Europa medieval, però mentre que als altres països es van acabar, a Espanya continuen fortament arrelades». Fins i tot això ha impedit que es pogués avançar en

altres aspectes. «Els taurins no volien que es toqués cap tipus de benestar animal perquè tenien por que la mirada s'acabés fixant en les corrides de toros.» També en aquesta qüestió, Méndez es mostra esperançada: «L'afició per aquest espectacle denigrant va minvant. No passaran gaires anys perquè, definitivament, les curses de braus siguin erradicades.»

Sants, humans i animals

Joan Arimany i Juventeny
Gestor cultural especialitzat en religiositat popular

La mentalitat religiosa tradicional va situar els sants en tots els àmbits de l'activitat humana. Dins d'aquest ample concepte, també s'hi ha contemplat la relació amb els éssers considerats irracionals. La peculiar estima que se'ls pot tenir i, per descomptat, l'ajuda de la seva força provinent de les societats preindustrials convertia aquesta qüestió en prou important.

Sant Antoni Abat ha estat, tradicionalment, el protector dels animals de peu rodó. Aquest patronatge esdevenia totalment necessari per a aquests animals utilitzats en les tasques de la pagesia i el transport de mercaderies i de passatgers. Més endavant, la seva intervenció tutelar es va obrir als animals domèstics de qualsevol espècie, sobretot gossos i gats.

Sant Antoni Abat, fet ben sabut, és l'anomenat «sant del porquet». El folklorista Joan Amades, en el seu *Costumari català*, assenyalava que l'animal que acompanyava el sant no era un porc, sinó una truja. Aquesta va mostrar-li així el seu agraïment per haver guarit un fill seu, un garrí o godall, que esguerrat i camatort va trobar-se el sant en una suposada visita seva a terres catalanes.

Cal dir, però, que de sants acompanyats o relacionats amb el bestiar n'hi ha uns quants. Només cal posar atenció a les representacions artístiques per comprovar que tenen associat algun animal que, en moltes ocasions, els simbolitza i, en d'altres, forma part de la seva biografia d'arrel tradicional.

Dels quatre evangelistes, coneguts pel seu motiu iconogràfic com el tetramorf, tres són representats en forma d'animal: Marc, per un lleó; Lluc, per un bou, i Joan, per una àguila.

En d'altres casos, l'associació és deguda a la presència iconogràfica d'alguna bèstia al costat del sant que deriva de la narració hagiogràfica po-

pular. Sant Joan Baptista sempre porta un anyell al costat (que realment representa l'Anyell de Déu); sant Pere pot estar acompanyat d'un gall; sant Gil ho sol estar d'un cervol; sant Bernat d'Aosta, patró dels alpinistes, i sant Roc, per un gos; sant Francesc d'Assís per un llop; sant Martí parteix la capa damunt d'un cavall; i, per posar uns exemples geogràficament més propers caldria recordar sant Galderic, a qui un parell de bous llauraven la terra tots sols mentre era a resar; sant Narcís de Girona, que va enviar una munió de mosques a combatre l'exèrcit que havia assetjat la ciutat, i el sant innocent Fortià de Torelló es representa per un colom que porta, penjada del bec, la seva arqueta.

Molt diversos podrien ser d'altres exemples que podríem trobar arreu. Certament, exposen clarament que els humans devem als animals, per la pròpia racionalitat adquirida per nosaltres, un respecte i un amor planetari de complicitat que, si no existís, podria suposar una pèrdua irreparable.

Bulgària Sacra

8 dies | 7 nits

Vols i trasllats
des de Barcelona

Pagament en
3 mesos

**Sortides 21 de juliol
i 7 d'agost**

Visites a Sofia, Vitosha, Rila, Rozhen, Melnik, Plovdiv i Bachkovo

Hotels 5*
Habitació doble
Pensió Completa

1.100€

Suplement habitació individual

292€

Preu des de per persona en hotels 5* i règim de Mitja Pensió + 7 dinars, vàlid per a un grup de 29 persones. Inclou: avió classe turista Barcelona - Sofia - Barcelona i taxes d'aeroport, taxes locals, circuit en autocar amb guia professional autoritzat de parla hispana durant tot el recorregut, acompanyant de Turisme Religios de Viatges El Corte Inglés per a tot el viatge i visites segons el programa (consulteu-ho). No inclou cap tipus d'extres en hotels i restaurants o qualsevol altre tipus d'extres o serveis no especificats al programa. Consulta'n les condicions. Pagament en 3 mesos: consulta'n les condicions i els plans de finançament. C.I.C.MA 59 - HERMOSILA 112 - MADRID.

Consulta'n més informació i condicions:
933 635 760 • julianalcalderueda@viajeseci.es

VIATGES El Corte Inglés

TURISME RELIGIÓS

El llegat del pare Pius: pregària, petitesa i saviesa

Francesc visita el bressol del sant dels estigmes

AICA
Pietrelcina

El papa Francesc va viatjar el dissabte 17 de març a Pietrelcina i San Giovanni Rotondo, dues localitats del sud d'Itàlia lligades a la vida del pare Pius, el «sant dels estigmes». La visita apostòlica va coincidir amb el centenari de les aparicions dels estigmes de sant Pius de Pietrelcina i el 50è aniversari de la seva mort.

El papa Francesc va destacar que la pregària, la petitesa i la saviesa són els tres llegats preciosos que va deixar sant Pius de Pietrelcina i va advertir sobre la cultura dels descartats, que rebutja els infants, la gent gran, «perquè no serveixen» i en la qual «Jesús és deixat de banda». Ho va dir en presidir la missa a l'església dedicada al sant, un dels santuaris més visitats del món. Prèviament es va dirigir al santuari de Santa Maria de les Gràcies, on es va pregar uns minuts davant del lloc on es troba exposat el cos del frare caputxí.

«Si volem imitar Jesús, comencem per on Ell començava.

Ens podem preguntar: els cristians preguem prou? Sovint, en el moment de pregar, et venen al cap tantes coses urgents...», es va lamentar Francesc, i va admetre que «de vegades deixem de banda la pregària, presos d'un activisme que la fa incompleta». El Pontífex va subratllar que «Jesús, a l'evangeli, mostra també com es resa». «La pregària és un gest d'amor, és estar amb Déu, és una obra de misericòrdia espiritual indispensable.»

En segon lloc, el Papa va parlar de la petitesa, i va assenyalar com «Jesús ha revelat el misteri de Déu als més petits». Aquests, va continuar, «són aquells que tenen el cor humil i obert, pobre i necessitat, que tenen la necessitat de pregar, de deixar-se acompanyar». «Qui té cura dels petits», va explicar, «s'apropa a Déu, i venç la cultura del descart, que prefereix els poderosos i considera inútils els pobres». Finalment, Francesc es va referir a la saviesa, i va advertir que «no és savi qui es mostra fort i respon al mal amb el mal». «L'única arma invencible és la caritat, potenciada per la fe, perquè té la força de desarmar el mal», va assegurar.

Nobel per a la gent gran

A Pietrelcina, el Papa va destacar la figura del frare caputxí «que va sorprendre el món per la seva vida dedicada a la pregària i a l'escolta pacient dels germans, en el sofriment dels quals vessava com a bàlsam la caritat

de Crist». «Imitant-ne l'exemple heroic i les virtuts, us podeu convertir en instruments de l'amor de Jesús envers els més febles», va sostenir.

Per a Francesc, «ell era fill devot de l'Església, estimava l'Església, amb tots els seus problemes, amb tots els nostres pecats, tots som pecadors, ens avergonyim... Ell estimava l'Església santa i els fills pecadors», va recordar.

El Bisbe de Roma va aprofitar la visita per demanar, una altra vegada: «No margineu la gent gran, són la saviesa d'un poble. (...) Hauríem de demanar

PAPA FRANCESC

«La pregària és un gest d'amor, és estar amb Déu, és una obra indispensable de misericòrdia espiritual»

el Premi Nobel per als ancians, que donen memòria a la humanitat.»

Finalment, Francesc va instar a tenir cura com un tresor preciós del testimoni cristià i sacerdotal de sant Pius de Pietrelcina, i va anhelar que aquest «sigui per a cadascun de vosaltres un estímul per viure en plenitud la vostra existència, seguint l'estil de les benaurances i amb les obres de misericòrdia».

A San Giovanni Rotondo va visitar l'Hospital Casa Alleujament del Sofriment, i va saludar i beneir els malalts.

Església en sortida

El Papa fa batejos

El papa Francesc sovint exerceix el seu sacerdoci administrant sacraments, com quan era rector. Ara bateja normalment els infants dels treballadors del Vaticà i els que s'hi apunten en festes litúrgiques especials: el diumenge del Baptisme de Jesús, la Vetlla Pasqual i altres.

Comprenem l'alegria dels qui podran dir: el meu fill el va batejar el papa Francesc. Potser més encara quan es tracta d'infants de pares divorciats o de mares solteres o casats només pel civil. El Papa no fa escarafalls ni distincions. Simplement mira que hi hagi garanties que el nen o la nena rebrà una educació cristiana pertinent.

Destaquem un cas, entre molts, que prova que el Papa té una ferma actitud pastoral en acollir persones

que pateixen exclusió, discriminació o menyspreu.

Era una parella ajuntada. El noi, després de maltractar la noia, la va abandonar, sense deixar-li res per sobreviure, precisament el dia en què ella li va dir que estava embarassada. Sola. Aviat amb un infant. Sense futur. Tenia un bri de fe, però sense esperança.

Per un moment pensà en l'avortament, però s'hi repensà i va escriure al Papa. Ell li respongué encoratjant-la i retornant-li l'esperança. La convidà a portar-li la criatura quan nasqués, per batejar-la. Va arribar el dia. En la curta introducció al Baptisme, Francesc va subratllar la importància de la transmissió de la fe als infants. La nena plorava fort i la mare fluixet. El Papa digué: avui canta la coral i les llàgrimes fan un *solo* preciós.

Josep Maria Massana

Barcelona

La «Qüestió Catalana» segons l'Església

Mn. Ramon Corts presenta un primer volum sobre les relacions històriques entre

Eduard Brufau
Barcelona

La història dels homes té alguna cosa de circular... Aquest podria ben bé ser el pensament de molts dels presents que omplien a vessar l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona el vespre del 13 de març passat. Mn. Ramon Corts i Blay, rector de la basílica de la Concepció i vicerector de l'Ateneu Sant Pacià, hi presentava el seu llibre *La Qüestió Catalana en l'Arxiu Secret Vaticà. De la Restauració a Primo de Rivera (1875-1923)*. Entre l'expectant públic algunes de les autoritats assistents eren el cardenal Joan Josep Omella i l'exconseller Santi Vila. A la taula d'honor acompanyaven l'autor el degà de l'Ateneu, Mn. Armand Puig, i els historiadors Josep Maria Sans Través i José Andrés-Gallego, que van elogiar la feina metòdica i ingent del doctor Corts i també van exposar el seu punt de vista sobre l'època i la temàtica tractades.

El rector de la Concepció és un historiador minuciós, familiaritzat amb els arxius eclesiàstics, des dels diocesans fins a l'Arxiu Secret Vaticà. Com va afirmar ell mateix en començar l'acte de presentació, entén personalment l'estudi de la història com «un servei fet des de dins de l'Església però no exclusivament per a l'Església, sinó també per a la resta de la societat». Mn. Ramon Corts va començar a fer recerca a l'Arxiu Secret Vaticà l'any 1982, i ja llavors es va sentir encuriós per la gran quantitat de documentació que hi havia sobre Catalunya sobretot a partir dels anys vint del segle passat. El seu interès el va dur a publicar amb els anys cinc regestos, és a dir, resums amplis i detallats dels documents que havia trobat. Aleshores l'espai de temps treballat cobria els pontificats de Lleó XIII i Benet XV, entre els anys 1887 i 1921.

Quan ara fa onze anys el Vaticà va

Un moment de la presentació de l'obra a l'Aula Magna del Seminari Conciliar / Agustí Codinach

obrir als estudiosos la part de l'arxiu corresponent al pontificat de Pius XI (1922-1939) el vicerector de l'Ateneu Sant Pacià no va tardar a consultar-lo: «Pretenia arribar fins a la República, però em vaig trobar dins de la secció de la nunciatura de Madrid un arxiu amb el nom de *Monarchia* que contenia diverses capsas amb l'epígraf *Questione catalana*; i encara fora d'aquestes capsas, entre milers i milers d'altres papers, també hi havia documents que feien referència a Catalunya. Amb tota aquesta nova informació, i aprofitant els cinc regestos amb 3.000 documents que ja tenia classificats, he pogut fer aquest llibre.» L'obra presentada serà el primer volum d'una sèrie de quatre sobre la relació de Catalunya i la Santa Seu durant el primer terç del segle XX: el conjunt de l'obra tracta les

repercussions que va tenir el fenomen del catalanisme en el clergat català de l'època i la reacció, no sempre coincident, de l'Estat espanyol i de la Santa Seu. La fortuna ha volgut que el llibre veïa la llum en unes circumstàncies polítiques excepcionals que posen de manifest, per sort o per desgràcia, la sorprenent continuïtat en el temps de la «*Questione Catalana*».

Un element pertorbador

Per tal de situar el públic, el doctor Corts va esbossar en poques paraules el context polític del darrer quart del segle XIX a Espanya; després de la revolució del 1868 l'any 1874 es va restaurar la monarquia borbònica en la figura d'Alfons XII. La Santa Seu va donar ple suport a la Restauració i al nou rei perquè, segons Corts, «hi veia una garantia d'estabilitat i d'evitar noves revolucions. A més, el suport a l'Estat permetia a l'Església mantenir, per dir-ho així, certs privilegis propis en una nació eminentment catòlica. Però l'equilibri era difícil i les crisis de govern freqüents; a part, Roma identificava dues grans causes que feien inestable Espanya: d'una banda el sindicalisme (en el qual els nuncis hi barrejaven des del socialisme fins a l'anarquisme i el bolxevisme), i de l'altra el catalanisme. De resultes de l'aposta que havia fet per l'estabilitat política, la Santa Seu veia el catalanisme polític com un element pertorbador en aquest fràgil equilibri de la Restauració; el Vaticà creia que s'havia d'ajudar l'Estat, era partidari de consolidar aquesta força cap endins i d'aturar les forces que anaven cap enfora».

En contra de la imatge que en pu-

guem tenir a més de cent anys vista, el catolicisme espanyol de finals del segle XIX distava molt de ser uniforme: hi havia sectors liberals al costat d'una important presència de carlins, i també de la majoria integrista. A Catalunya la situació no era gaire diferent. Mn. Corts va explicar que «al Principat qui va voler unir les diferents tendències del catolicisme va ser el bisbe Torras i Bages i els seus amics. L'autor de *La Tradició catalana* va creure que la solució màgica per aglutinar el dividit catolicisme era el catalanisme, amb el santuari de Montserrat com a icona». El catalanisme del bisbe de Vic no era tan polític com eminentment cultural, centrat de manera especial en la història i la llengua. En principi la Santa Seu no veia cap inconvenient en el catalanisme cultural, ni en l'ús del català en la predicació. «L'actitud del Vaticà», va especificar Corts, «es pot resumir en dues frases: "catalanisme sí, catalanisme polític no" i "bisbes

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

Església a Catalunya

Catalunya i la Santa Seu

El nunci Francesco Ragonese, al centre, flanquejat pel cardenal Vidal i Barraquer i el bisbe de Barcelona, Josep Miralles. Catedral de Tarragona, 1920.

catalans, sí, bisbes catalanistes no". Roma acceptava el catalanisme cultural, el regionalisme, però no veia de bon ull el catalanisme polític, sobretot si entrava a les files de l'Església, com passava sobretot entre els caputxins i els benedictins».

A mesura que passaven els anys i que al Principat el catalanisme s'estructurava políticament, el nomenament de bisbes per a Catalunya es va convertir en una qüestió delicada. El doctor Ramon Corts va assegurar que la Santa Seu, per raons pastorals, s'estimava més que els prelats de les diòcesis de la Tarraconense fossin catalans. Per contra, era el govern espanyol, sobretot a partir del 1900, qui preferia que els bisbes de Catalunya fossin de fora, i al mateix temps era partidari de destinar els bisbes catalans a la resta de l'Estat. L'autor de *La Qüestió Catalana* va dir que els «els bisbes catalans no van trobar per part de la Santa Seu dificultats per professar el regionalisme o el catalanisme cultural. Sorgien problemes quan l'Estat acusava els clergues i els bisbes catalans de ficar-se en un catalanisme de color polític».

Partint de tota la documentació que ha consultat a l'Arxiu Secret Vaticà, Mn. Ramon Corts pot afirmar que els nuncis del Vaticà a Espanya no sempre van saber distingir entre el catalanisme cultural i el polític. Aquesta confusió va provocar que, especialment durant la dictadura de Primo de Rivera, els nuncis arribessin a identificar la varietat d'expressions de catalanisme dels eclesiàstics i laics catalans amb postures independentistes.

La figura del cardenal Vidal i Barraquer

Per al doctor Corts, de tots els prelats catalans de l'època el cardenal i arquebisbe de Tarragona, Francesc

d'Assís Vidal i Barraquer, va tenir un protagonisme especial en la Qüestió Catalana. El rector de la Concepció va definir Vidal i Barraquer com un regionalista que acceptava la monarquia, que estava d'acord amb la unitat d'Espanya, i que al mateix temps sempre defensarà la llengua i la cultura catalanes. La dictadura el feu més catalanista, com a molts clergues. Mn. Corts va assenyalar que el metropolità Vidal i Barraquer va liderar els bisbes de la Tarraconense davant de la immissió de l'Estat en els afers eclesials, quan volia utilitzar l'Església per al seu projecte polític d'«espanyolitzar Catalunya». Vidal i Barraquer va abanderar la defensa dels drets i l'autonomia de l'Església. Tinguem en compte, però, que hi havia també bisbes a Catalunya que seguien la política «espanyolista», com es deia, del govern.

En declaracions a *Catalunya Cristiana*, el doctor Ramon Corts va explicar que en un dels volums futurs que està preparant detallarà un dels moments

més tensos en la relació Catalunya-Estat-Santa Seu, que va tenir lloc l'any 1928, quan el nunci Tedeschini va fer una visita oficial al Principat. «L'informe que Tedeschini va elaborar i enviar a Roma era molt negatiu respecte les actituds dels bisbes i clergues catalans. La conseqüència va ser perjudicial per a l'Església del Principat, perquè es va restringir molt l'ús de la llengua catalana i qualsevol manifestació considerada catalanista. Aleshores la clerecia catalana i els seglars, amb Vidal i Barraquer al capdavant, va reaccionar de seguida i va aconseguir que la Santa Seu canviés de capteniment.»

Malgrat que el vicerector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià és especialista en l'estudi dels fets històrics, el nostre setmanari li ha volgut demanar també per la situació política actual i si el Vaticà estaria disposat a intervenir-hi: «Els bisbes de la Tarraconense a través dels comunicats oficials han volgut contribuir a la distensió política, i crec que se n'han sortit prou bé

Algunes frases

«Hi ha catalans que redueixen l'ur catalanisme a una qüestió de llengua, altres que es conformarien amb una simple autonomia administrativa i finalment altres (que són majoria) que parlen i reivindiquen obertament la separació de Catalunya respecte Espanya» cardenal Pietro Gasparri, 1921.

«Girona es troba a Catalunya, i els catalans volen un català [com a bisbe]. La Santa Seu intenta afavorir aquesta justa aspiració de la regió, proposant possiblement un català, però que no sigui catalanista» nunci Federico Tedeschini, 1921.

«He censurat i censuro que a Espanya el poder civil obligui l'Església, en la provisió de les diòcesis catalanes, a no seguir la norma de conducta que se segueix en tots els països anomenant per a les diòcesis els nascuts en el territori o nacionalitat on han de desenvolupar el seu ministeri» Francesc Cambó, 1916.

«Els partits polítics centralistes han trobat en algunes autoritats eclesiàstiques una col·laboració eficaçíssima [...] essent d'aquesta manera contrariats el fi de l'Església i les seves prescripcions de divulgar la veritat catòlica en la llengua pròpia dels fidels» Mancomunitat de Catalunya, 1919.

ateses les circumstàncies presents. La Santa Seu està ben informada de la situació, tant per la Nunciatura com la Secretaria d'Estat. Roma, però, considera el moviment independentista com a eminentment polític, i per tant no sembla que tingui la intenció d'intervenir-hi. Si hi intervé en tot cas serà en la mateixa línia dels nostres bisbes, subratllant la concòrdia i el respecte mutu.»

La controvèrsia de les casulles (i el llatí)

Als anys vint, sota Primo de Rivera, es va encendre una polèmica que avui pot semblar anecdòtica o es-trafolària, però que dona una idea de fins a quin punt la qüestió política havia entrat a l'Església. Es tracta de la controvèrsia al voltant del tipus de casulla que s'havia de fer servir a les cerimònies i de com s'havia de pronunciar el llatí.

A l'època, les casulles més habituals eren les barroques, anomenades també «de guitarra» a causa de la forma. Però aquestes convivien amb altres menes de casulles, com ara les gòtiques, més rectilínies, que a Catalunya tenien força acceptació. Aquesta preferència va aixecar desconfiança, perquè s'interpretava com una reivindicació catalanista, o fins i tot independentista. Cal saber que l'època gòtica (segles XIII-XV) va veure la consolidació i l'expansió

de la Corona d'Aragó, i pot ser considerada com l'edat d'or del Principat.

Fins i tot la llengua litúrgica va ser motiu de desacord. La pronúncia del llatí no era uniforme en el món catòlic, ja que es pronunciava segons la llengua vernacle de cada lloc: així a Itàlia la lletra «c» davant de «e» i «i» es pronunciava com en italià, mentre que a Espanya aquesta mateixa grafia adquiria el so de la «z» castellana. Paradoxalment a Catalunya la «c» llatina no es pronunciava ni a la catalana ni a la castellana, sinó com en italià, a la romana. Aquesta pronúncia tradicional de l'Església del Principat, que no havia tingut mai connotació de cap mena, també va ser interpretada com un signe de dissidència política, i van ser moltes les pressions perquè als seminaris s'ensenyés el llatí segons la pronúncia castellana.

Tarraconense

Daniel Palau va presentar els eixos de la nova Càtedra, acompanyat del cardenal Omella, del rector de l'Ateneu Sant Pacià, Armand Puig, i del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Joan Planellas. L'acte es va fer el dimecres 14 de març a l'Aula Magna de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Agustí Codinach

CatalunyaCristiana

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte:
Tel: 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Pelegrinatges 18

MADAGASCAR
A la recerca del continent perdut
Del 30 d'abril al 16 de maig

RUTA NABATEA DEL SUD D'ISRAEL
ANTICS TRESORS CRISTIANS.
EPIFANIA ORTODOXA
AL JORDÀ
Del 16 al 23 de juliol

ROMA
Amb audiència Papal
Del 15 al 18 de maig

JAPÓ
Imperi de l'Orient
Del 31 maig a l'11 de juny

SUÏSSA
Del 14 al 21 de juny

ÍNDIA
Colors del Rajasthan
Del 13 al 23 d'agost

ABRIL	ALBÀNIA Patrimoni iconogràfic del món cristià. 3 al 9
	PELEGRINATGE A XIPRE 11 al 18
	PELEGRINATGE A LOURDES 20 al 22
MAIG	PELEGRINACIÓ a ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA 7 al 11
	PELEGRINATGE A FÀTIMA 8 al 10
JUNY	SUÏSSA alpina 14 al 21 juny
JULIOL	BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni 21 al 27
AGOST	TERRA SANTA 5 al 12
SETEMBRE	PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio
	L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo
OCTUBRE	CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia Bíblica
	LLUMS DE NADAL A NOVA YORK
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS

Agents de pastoral per al segle XXI

Presentada la nova Càtedra de Teologia Pastoral Arquebisbe Josep Pont i Gol

Carme Munté
Barcelona

Davant les profundes transformacions que viu la societat del segle XXI, i a les quals l'Església no és aliena, s'hi pot respondre amb una actitud derrotista o bé amb un encoratjament renovat. El cardenal Joan Josep Omella ho té clar i per això va fer una crida a recuperar l'alegria i la il·lusió tan necessàries per a l'evangelització. Va ser amb motiu de la presentació de la Càtedra de Teologia Pastoral Arquebisbe Josep Pont i Gol, una nova realitat acadèmica al servei de les diòcesis catalanes, en el marc de la Facultat de Teologia de Catalunya. El cardenal Omella va recordar que la nova Càtedra no parteix de zero, sinó que és herència del Centre d'Estudis Pastoral, però va alertar que «ha de viure no de la memòria del passat, sinó del coratge del present». I, alhora, ha d'afavorir el treball col·lectiu des del punt de vista interterritorial i intergene-

racional.

Així, la Càtedra, que per decisió dels bisbes catalans porta el nom del qui fou arquebisbe de Tarragona i gran impulsor del Concili Vaticà II, ha de donar resposta a les necessitats actuals dels agents de pastoral d'arreu de Catalunya (amb una clara corresponsabilitat dels laics) i ha de donar sortida a les propostes de les noves generacions. De fet, dos dels professors més joves de la Facultat de Teologia de Catalunya, els capellans Daniel Palau i Emili Marlés han estat els encarregats de vertebrar la nova Càtedra. El seu director, el mateix Mn. Daniel Palau, va explicar que «la Càtedra ha d'estimular una reflexió que ens ajudi a tots» en el que va definir com «un treball coral» al voltant de nou eixos: la qüestió del llenguatge, la pregunta pel sentit, la confessió de la fe, la conversió pastoral, les perifèries, la comunicació, la urbanitat, la diocesanitat i la cultura vocacional.

**Roca,
100 anys d'història**

Tota una vida junts formant part de la vida de moltes famílies, tenint cura de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur cada vegada més net i confortable, oferint-te els productes més innovadors, per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur amb tu, el futur comença ara.

Més a la teva botiga Roca
o a roca.es

Roca

Perú

La missió des de la selva

Jaume Andrés, germà marista, treballa a Puerto Maldonado des de fa cinc anys

Rosa María Jané Chueca

Redacció

Fins fa molt poc gairebé ningú no havia sentit a parlar de Puerto Maldonado. Ara, gràcies a la visita que va fer el papa Francesc el mes de gener passat, sabem que és una petita capital de l'Amazònia peruana. Una de les perifèries que el Pontífex va voler col·locar al centre del món per posar en relleu la riquesa d'aquesta terra i de la població indígena que hi viu.

Jaume Andrés és un germà marista que treballa a Puerto Maldonado des de fa gairebé cinc anys. Ens reconeix que es va fer una tasca de sensibilització important a la zona per rebre el Papa: «La resposta va ser magnífica i la gent es va entregar.» La raó de visitar Puerto Maldonado, segons aquest marista català, es troba «en la línia de la *Laudato Si*, que no només és una encíclica ecològica de defensa de la natura, sinó de defensa de la natura humanitzada». I afegeix: «El Sant Pare volia deixar clar que els indígenes existeixen, que tenen uns drets que no poden ser trepitjats i que les seves cultures són un valor primordial.»

Com a Església, reflexiona el germà Jaume, «ens plantejem què podem fer davant les agressions que pateix la Casa Comuna, com anomena el Sant Pare la nostra Terra. Com la defensem i com defensem la vida i la cultura d'aquesta gent. Què podem fer davant les grans empreses multinacionals que estan malmetent l'Amazònia. El gran drama és la mineria il·legal, de l'or a la nostra regió. Davant d'això hi ha una profunda impotència, no només de l'Església, també de l'Estat, perquè és una activitat que va a més».

Aquesta activitat minera il·legal suposa un atemptat contra la dignitat de les persones, perquè va «contra els drets dels treballadors», ens explica Jaume Andrés, «no hi ha lleis laborals, ni fiscals ni mediambientals... hi governen unes màfies amb un poder immens. A més si aquesta activitat deixa d'existir, s'atempta contra la subsistència de moltes famílies que només tenen com a ingrés el que treuen d'aquesta activitat».

La solució no és gens fàcil. De fet, «s'ha establert una mena d'aliança entre les necessitats imperioses de la gent i una activitat totalment depredadora», es lamenta el germà marista. Per això, diu, «l'Església creu que s'haurien de legalitzar aquestes explotacions i que sigui l'Estat qui posi tècnics per ajudar-les a complir una sèrie de normes legals com fer estudis d'impacte ambiental, plans d'evacuació de residus...». Però «l'Estat no està fent l'esforç de posar serveis tècnics o jurídics perquè moltes d'aquestes empreses puguin ser legals, que realment compleixin els estàndards de protecció ambiental i que defensin els drets de les persones».

Les conseqüències d'aquestes mines

El Papa es va trobar amb les comunitats indígenes en la visita a l'Amazònia peruana.

il·legals són devastadores: s'esvaeixen territoris protegits, s'aboquen residus sense control, es contamina amb mercuri... la taxa d'homicidis és de rècord. «És una cosa horrible», constata Jaume Andrés, «ningú no s'ha enriquit mai treballant a les mines, encara que se suposa que és una feina ben pagada. Cada any hi ha un mínim de 250 desapareguts a la zona minera. És com un "salvatge oest" ple de "prostibars", en diuen. El tràfic de persones està molt estès amb noies també menors d'edat».

Projectes educatius

La prioritat del vicariat apostòlic de Puerto Maldonado és l'educació. Hi ha moltes comunitats natives que no tenen professors perquè l'Estat no els en pot fer arribar. Hi ha una xarxa d'escoles de l'Església, que ha pactat amb l'Estat: el govern posa la infraestructura i els mitjans, i l'Església posa els professors, ens explica el germà Jaume. «Són fins a 47 les comunitats natives que si no tinguessin professors de l'Església es quedarien sense educació primària.»

Un terç dels nadius no tenen accés a l'educació secundària. Actualment hi ha un parell de congregacions religioses, una d'elles els maristes, que tenen cadascuna un internat d'unes 30 places per a secundària. El vicariat també proporciona professors de Re-

JAUME ANDRÉS
«El Sant Pare volia deixar clar que els indígenes existeixen, que tenen uns drets que no poden ser trepitjats i que les seves cultures són un valor primordial»

ligió a 79 escoles públiques.

Com diu Jaume Andrés, «a partir de l'educació es pot construir un altre món». I comenta orgullós que «tots els indígenes que actualment ocupen algun lloc de representació de les seves comunitats han estat formats en aquests centres de l'Església».

El principal obstacle per dur a terme la missió «és la manca de personal», confessa el germà marista, «i arribar a les comunitats és complicat. No hi ha carreteres, s'ha de fer amb barques a motor i barquers experts i això costa un dineral... algunes zones no es poden ni visitar un cop l'any...». Amb un somriure, Jaume Andrés també apunta que «ens faltaria més iniciativa, més esperit apostòlic, deixar-nos-hi la pell...».

Aquest religiós marista era professor en una escola de Mataró i fa gairebé

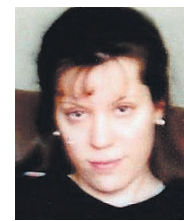
vuit anys que va arribar al Perú. Primer va estar a Lima en un àmbit més intel·lectual, col·laborant amb la universitat. I després ja va passar a la selva: «Aquí treballem i veiem uns resultats molt minsos, però la nostra tasca és sembrar amb il·lusió. La meua comunitat és una joia, com tota la vida religiosa a Puerto Maldonado. I el nostre bisbe, Mons. David Martínez de Aguirre, és una meravella. És una persona propera, senzilla... que ha viscut tretze anys entre els indígenes. És fantàstic col·laborar en una Església així.»

Es nota que el germà Jaume està feliç de viure a la selva amb població indígena: «Viure amb aquella gent no és gens difícil. És gent senzilla, que accepta les coses com venen, valoren l'Església... són bona gent.» Per això, s'atreveix a fer una invitació: «Qui vulgui venir tindrà feina segur en tots els camps: educació, sanitat, atenció a la dona... Oferim un fort sentit comunitari i d'unitat cristiana, i una gran capacitat de viure a la intempèrie perquè les coses no sempre surten com vols. Allà l'educació és molt difícil sobretot amb els nadius, perquè funcionen amb altres conceptes.»

Tot i això, considera que «és un repte bonic i engrescador, però no fàcil. Tens la sensació que estàs veritablement apartat del món i que vius en un univers particular. És una terra sagrada i t'has de descalçar quan la trepitges, com va dir el Sant Pare...».

Rut, un relat fascinant de fe i humanitat (v)

Una elecció de vida

Teresa Solà
Doctora en Teologia
Bíblica i en Filosofia

Orpà escull el present

La meta vers la qual, o l'elecció de vida vers la qual, es dirigeix Orpà marxant és precisada en el text bíblic per les mateixes paraules de Noemí: «Al seu poble, als seus déus» (1,15), «a la casa de la seva mare» (1,8), a la «d'un marit» (1,9). És una elecció tota humana, tota lligada al temps i al món present, amb perspectives que no van més enllà dels horitzons més immediats.

Una elecció ben meditada la seva, si hom la jutja amb paràmetres del bon sentit humà, que, per altra banda, la mateixa Noemí s'havia adaptat en consciència als estrets horitzons que la fe en els ídols consentia a les dues dones moabites, Orpà i Rut. La grandesa i la claredat dels horitzons de la vida estan proporcionats a l'amplitud de la fe, si, per tant, la fe és petita i incerta, les decisions de la vida no poden ambicionar horitzons que vagin més enllà del present i del contingent.

«Frueix de la vida»: «Tot el que ara et vegis capaç de fer, fes-ho» (Coh 9,9.10), és el que escriu el Cohèlet en la seva concepció a la vegada edonística i pessimística de la vida.

El text bíblic no diu que Orpà hagi pres una decisió en absència de certes de fe, encara que fos de la fe d'una pagana, ni que Noemí l'hagués orientada vers una direcció sense horitzons. Tanmateix, del text bíblic en resulta que els horitzons d'Orpà estan emmarcats en uns espais limitats: poble, casa, marit, ídols. És en aquest horitzó que Orpà decideix jugar el seu futur.

Així, doncs, Orpà marxà separant-se de la comunió de vida i negant-se a participar d'una elecció existencial basada en la certesa de fe d'una nova «visita» (1,6), com era la realitzada per Noemí. Precisament a causa d'aquesta incredulitat, a partir d'aquest moment Orpà desapareix de l'horitzó bíblic, es perd en el buit d'una elecció que

La grandesa i la claredat dels horitzons de la vida estan proporcionats a l'amplitud de la fe

no és elecció. Per això ja no serà més esmentada en la Bíblia.

La de Rut, una elecció de futur

Totalment diferent de la d'Orpà és l'elecció de Rut, i el text bíblic la connota amb diferents especificacions que l'enriqueixen de significat.

«Però Rut no volgué separar-se de Noemí» (1,14). Curiosament el text hebreu no expressa aquest moment en negatiu, sinó en positiu: «Rut s'abraça estretament amb Noemí»: així s'expressa el lligam que la unia a la sogra ja abans de la partença

d'Orpà. Les paraules que Rut adreça a Noemí són semblants a les d'un fill. Són expressions carregades d'amor que porten a Rut a elevar-se al ritme poètic, com es veu en el text hebreu: «On aniràs tu, aniré jo, on et quedaràs tu, em quedaré jo. El teu poble serà el meu poble, el teu Déu serà el meu Déu. On tu moriràs, moriré jo, i hi seré enterrada» (1,16-17a).

Rut, per tant, escull Jahvè com a Déu seu i tot el que aquest nom, segons les escriptures, significa i comporta. I és en aquest moment que se li obren horitzons que ni ella mateixa no coneix ni s'imagina i que amb tot estan inscrits

en el gran projecte que Déu realitza en la història, fins i tot en la molt petita història de Rut. Aquesta jove dona que renuncia a tot per amor, acaba posseint-ho tot: el poble de Noemí esdevindrà el seu poble, el Déu de Noemí esdevindrà el seu Déu. Precisament perquè ho ha deixat tot per amor, ara participa del bé més gran. No és únicament el bé d'entrar a fer part del poble de l'aliança i no solament el bé de reconèixer el Déu d'Israel com el seu Déu: Rut obté el privilegi de ser la dona de la qual descendirà el Messies. Rut portarà en el seu si l'esperança mateixa d'Israel, és més, del món.

Il·luminació de la façana

25, 26 i 27 de març
al carrer de Sardanya

Horari: 20.45 h i 21.30 h

Vine a viure la Passió a la Sagrada Família

Acosta't i emociona't!

LA SAGRADA FAMÍLIA ÉS

Passió

#viulaSagradaFamilia

Des del monestir

L'abat Cassià

El 12 de març es va escaure el desè aniversari de la mort del P. Abat Cassià M. Just, un monjo que amb la seva vida ens va mostrar la bondat i la misericòrdia de Déu.

Home del Concili, l'abat Cassià ens parlava d'aquell aire fresc que va ser el Vaticà II i que a Montserrat va ser viscut amb joiosa esperança: «S'ha millorat molt des del Vaticà II, però no hem aplicat com seria desitjable les grans orientacions del papa Joan XXIII i de Pau VI, com és la corresponsabilitat dels laics i especialment de les dones, el sentit de servei de la jerarquia, l'opció preferencial pels pobres, la reforma de la Cúria.» El P. Cassià, que era una persona senzilla i prope- ra, patia per la situació de l'Església: «Em preo-

cupa la imatge de por i de negativitat que dona sovint el Magisteri de l'Església. Hi ha una falta de coratge per sintonitzar amb la nostra gent.» I és que el P. Cassià desitjava una Església més preocupada per comunicar l'Evangelí, que per tenir-ho tot definit i legislat.

Els últims mesos de la seva vida vaig tenir el goig d'acompanyar el P. Cassià en la seva malaltia. Van ser moltes les hores que passarem junts a l'Hospital de Manresa, tot compartint la conversa i la pregària, el silenci i l'esperança. Al llarg de la seva malaltia, sempre ens acompanyava en les visites a Manresa el llibre *Jesús*, de Joseba An-

doni Pagola, un autor que el P. Cassià estimava particularment. Quan havíem de sortir a urgències, sempre em deia: «Josep Miquel, no et deixis el llibre de Pagola.» Recordo el seu rostre ple de pau quan li llegia algun fragment del llibre: «Els malalts experimenten en la seva carn la força guaridora d'un Déu amic de la vida.» El mateix Pagola li havia dedicat el seu llibre: «A Cassià Just, con un abrazo grande. Que encuentres siempre en Jesús, luz, gozo interior y paz.» En la seva vida, un do de Déu per als qui el vam conèixer, va treballar per una «Església de braços oberts que no refusa ni condemna, sinó que acull i troba un lloc per a cadascun dels seus fills i filles».

Josep-Miquel Bausset

Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Afrontar el sofriment i la mort

A la vida hi ha moments molts bons, plens de salut, en què les coses ens surten bé, aconseguim les fites que ens hem marcat, gaudim d'una feina gratificant amb bons ingressos, tenim una família que estimem i ens estima, etc. Però no sempre és així. Patim moments durs, fracassos, decepcions, pèrdues, malalties i, tard o d'hora, veiem propera la mort.

Com hauria d'afrontar un cristià aquests mals moments? El més essencial és recollir-nos dins nostre i repensar la nostra fe. Creiem de veritat en el que Jesús ens ha ensenyat? Ho podríem resumir dient que Déu és amor, ens estima i vol sempre el nostre bé i la nostra felicitat, no sols a l'altra vida, sinó aquí a la terra. Nosaltres estimem Jesús, Fill de Déu, que ens ha ensenyat el Regne del seu Pare Déu: pau, felicitat, amor. Estem agraïts a Jesús, que va viure i treballar a favor dels qui pateixen, dels dèbils, denunci-

ant l'abús dels poderosos, fins a donar la vida per nosaltres. Que ens va dir que no ens abandonarà mai, que Déu ens té comptats tots els cabells. Que les malalties són provisionals i hem de lluitar contra el dolor i sofriment cercant la guarició, com Ell feia miracles i guaria, i per tant, el sofriment no és bo en ell mateix. Que la mort és un traspàs a una vida en plenitud, en contacte directe amb Déu Amor i els éssers estimats; no és un final sinó un començament. Jesús va ressuscitar i ens espera a l'altra vida; ens salva.

Per tant, hem de fugir de l'egoisme individualista, prendre la malaltia i els mals moments com a lliçons que ens ensenyen i ens enriqueixen. Són una oportunitat per construir una manera de viure més humil, social, sana, sensible a les necessitats dels altres, prioritzant l'estimar més i

millor, agrair als qui ens ajuden i cuiden. Podem refer de manera realista els objectius de la nostra vida, sense nostàlgies del passat ni pena per les pèrdues actuals i futures. Anem cap la plenitud de la felicitat. En moments insuportables hem de pensar i mirar Jesús a la Creu, amb Maria, la seva mare, patint al costat seu i oferir-li els nostres sofriments. Hem de recordar les paraules de Jesús: «Si és possible, que passi aquest calze.» Però hem d'acabar dient, com ell, «faci's la Vostra voluntat, i no la meva».

Si la nostra fe fora tan sols una mica gran no patiríem angoixes, no ens posaríem sofriments afegits. Estaríem segurs en sentir-nos acompanyats. La Setmana Santa és temps per meditar i reflexionar sobre la nostra fe, pregar i demanar a Déu que ens l'augmenti. Viurem així més feliços, fins i tot en els mals moments i no tindrem por de la mort.

Joan Viñas

Director de l'Acadèmia Mariana de Lleida

Mirada al món

Recórrer al Tribunal d'Estrasburg

Aquests dies es parla molt d'anar al Tribunal d'Estrasburg en considerar que un Estat ha vulnerat els drets fonamentals o llibertats públiques d'un ciutadà o d'un col·lectiu. Ara bé, per accedir a la jurisdicció d'aquest Tribunal Internacional cal haver exaurit tots els recursos judicials interns que un estat democràtic preveu en el seu ordenament jurídic. En el cas d'Espanya, s'ha d'haver passat pels Tribunals Ordinaris, el Tribunal Suprem i en el seu cas pel Tribunal Constitucional.

Els estats temen i han de complir amb les sentències del Tribunal d'Estrasburg ja que els incomoda que una instància internacional superior els renyí, els condemni o els esmeni la plana en

matèria de respecte o protecció dels drets fonamentals i llibertats públiques. Espanya ha estat condemnada recentment en el cas Atutxa, el maig del 2017, i en les anomenades «devolucions en calent» a la frontera amb el Marroc, el 3 d'octubre de l'any passat.

Hi ha també una via que no és estrictament jurisdiccional i és la de denunciar davant del Comissari dels Drets Humans del Consell d'Europa situacions o vulneracions flagrants dels drets protegits i garantits en el Conveni de Roma del 1949. En aquest supòsit, si el Comissari Europeu així ho considera, a la vista de la denúncia d'uns

fets o sobre la deficiència en les lleis o pràctiques dels estats respecte dels drets humans, pot identificar-los i demanar informació a l'Estat infractor i redactar un informe que elevarà al Consell d'Europa perquè, en el seu cas, prengui mesures més adients.

Aquest és el cas de la denúncia feta el 26 de febrer del 2018 per un col·lectiu de més de 650 juristes arran dels fets ocorreguts a Catalunya en els darrers mesos del 2017 i primers del 2018. Són dues vies molt diferents, però podem afirmar que, a Europa i dins del Consell d'Europa, tots els camins en defensa dels drets fonamentals i llibertats públiques de les persones ens condueixen a Estrasburg!

Eduard Sagarra i Trias

President de l'Associació per a les Nacions Unides

Punt de vista

Josep Ballbè i Urrit
Periodista

Cinc anys del nou Papa

El 13 de març d'aquest any 2018 s'han complert cinc anys de l'elecció del Sant Pare. El papa Francesc. El primer Pontífex del continent americà, que representà una alenada de modernitat, senzillesa i obertura a un estil tradicionalment anquilosat en estructures sovint pròpies d'altres èpoques. Al rigor i fondària pròpies de la seva procedència jesuïta, jo hi voldria afegir un caràcter que em recorda —d'alguna manera— la figura de sant Joan Bosco. Potser no vaig pas gaire desencaminat, si tinc en compte que —malgrat haver nascut a Buenos Aires— l'origen dels seus pares cal situar-lo a la comarca del Piemont italià.

Els argentins el recorden proper, desplaçant-se —sempre que podia— en transport públic, durant els seus quinze anys al capdavant de la diòcesi argentina. Un punt on

palesava que, abans que religiós, era sobretot persona humana. Al nivell i abast de tothom. Ja referia frases com ara «la meua gent és pobra i jo soc un d'ells». No endebades vivia en un apartament. Una manera de clonar —d'alguna manera— l'esperit evangèlic. Cal remarcar el suport als seus convidats arran del famós «*corralito*» de l'any 2001. Una crisi econòmica d'abast monumental, derivada sobretot de la mala gestió i la corrupció política que envaïa tots els racons de la política del país.

Home de fortes conviccions, afirmava que volia bastir la seva tasca episcopal al voltant de quatre eixos: comunitats obertes, protagonisme del món laic, predicar la doctrina a tots i cadascun dels habitants i preocupació real envers malalts i pobres. Sembla poca cosa però la

fondària del seu nucli abraça un molt extens camp d'acció pastoral.

Una reflexió seva em trepana el cervell i m'increpa de manera forta i íntima: «Per creure en Déu, no cal ésser bona persona. En certa forma, la idea de Déu no està del tot actualitzada. Un pot ésser espiritual i no pas religiós. No és estrictament necessari anar a l'església i donar diners. Algunes de les millors persones de la història no creien en Déu... Mentre que molts dels pitjors actes es van fer en el seu nom.»

Tant de bo que Déu li doni salut i ens el conservi per molts anys! Un bon exemple per a tots... I un bon camí per a «*revolucionar*» l'Església.

Com digué a les jornades mundials de la joventut (Rio de Janeiro 2013): «Vull enrenou a les diòcesis.» «Vull que l'Església surti al carrer.»

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Un infant troba Jesús

Escriure té una dinàmica curiosa. De vegades, has de passar estona per trobar algun suggeriment que t'inspire. En altres moments, trobes escrits d'un altre autor que redacta millor coses que ja havies pensat. Hi ha, encara, el fet de posar per escrit coses viscudes i que portes dins del cor. Avui em refugio en el segon apartat i em serveixo d'una anècdota verídica escrita per E. Julià via internet.

Un nen d'11 anys comença el curs en una nova escola. Observa, amb timidesa de «novell», els nous amics. Un dia parlen de la «Primera

comunió». I també del «baptisme». Els companys, de tant en tant, van a la capella a resar. Saben el «Pater noster» i «l'Ave Maria». Un nou món per a ell.

Gosa preguntar als pares si està batejat. Jo em podria batejar? Els pares callen. Estan batejats, però han abandonat la fe. Decideixen accedir a la petició del fill. El noi va a catequesi. I, amb la gran afició que el distingeix, aprèn les veritats de la fe i les oracions del cristià. A casa d'alguns amics, ha vist un quadre: una dona dreta, vestida de blanc i al seu costat un home vestit

de negre: «És la fotografia del dia del casament dels pares.»

El jovenet —ara ja té 13 anys— ha anat parlant amb els pares. Està content, perquè ha fet la Primera comunió, ajuda a casa, estudia molt, té cura dels germans més petits i va a missa els diumenges.

Explica l'articulista que, als 14 anys d'edat, va poder donar al sacerdot els anells del casament dels seus pares. Els va veure plorar d'emoció quan es van posar els anells. El diumenge següent, tota la família es reuní amb alegria, perquè van ser batejats els dos germans més petits: un nen de 7 anys i una nena de 9.

Clou així l'articulista: «L'esdeveniment no quedà reflectit en cap periòdic, ni en cap altre mitjà de comunicació, ni l'anunciaren per "twitter" ni per "whatsapp". Ho celebraren a casa, i es van fer una foto que han deixat emmarcada a la sala d'estar.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

La vigília és una vetlla

Deia que les diferents circumstàncies han canviat. No és la mínima que se celebri missa a qualsevol hora del dia. La Vetlla Pasqual, per a molts, és una missa vespertina diferent.

Diu el Missal: «Segons una antiga tradició, aquesta és una nit de vetlla en honor del Senyor. Els fidels s'han d'assemblar als criats que, amb làmpades enceses a les mans, esperen el retorn del seu Senyor, perquè, quan arribi, els trobi en vetlla i els convidi a asseure's a taula (...) La Vetlla d'aquesta nit, que és la major i més noble de totes les solemnitats... Tota la Vetlla pasqual se celebra a la nit, de tal manera que no s'ha de començar abans del vespre i cal que s'acabi abans de trenc d'alba del diumenge.»

En la cultura occidental, l'expressió *vetlla* ens recorda la dels cavallers. Començava a l'església, la nit anterior, i després es feia la cerimònia pròpiament dita, una missa de comunió, i la recepció de l'espasa.

Per a alguns de nosaltres, la vetlla ens recorda la reunió escolta amb els més íntims, al voltant de la foguera, repassant junts la vida. Nit de vetlla inoblidable. Quan sortia el sol, rebudes les insígnies, un marxava i caminava tot el dia.

Celebrar la Vetlla Pasqual no és obligatori. Considero que la inflació d'aquestes celebracions ha contribuït a perdre'n qualitat. Penso que potser s'hauria de plantejar d'una altra manera. Imagino que es tria una església ben situada i amb facilitat per aparcar. No cal que els celebrants i la resta d'assistents siguin persones selectes, només cal que els uns i els altres estiguin entusiasmats.

La celebració transcorre en dos espais. La primera part a l'exterior, al voltant del foc, de poca importància en ella mateixa, però pedagògicament d'un valor incomparable. Atès que les ordenances no permeten encendre foc i que la il·luminació pública li resta protagonisme, el nostre costum és: a l'interior apaguem els llums. Quedem completament a les fosques. Com la situació de l'home mancat de fe, dic en to confidencial.

En un recipient gran hi ha alcohol. L'encenem. La llum és tènue, símbol de la incorporació de Déu a la història. Penombra. Algú amb aquesta flama encén el ciri pasqual i, després, la dels assistents. L'ambient canvia de to. La resplendor petita de cadascú s'hi suma i dona un to càlid a tots. La majoria somriu. Déu il·lumina i la comunitat el gaudeix i el comparteix.

El to del pregó és solemne. Després adverteixo que passarem una estona entretinguda o avorrida, depèn de cadascú. Com qui va a l'aeroport a esperar l'arribada d'un ésser estimat.

En la proclamació de l'evangeli, quan sentim: «Ha ressuscitat», la canalla aplaudeix frenèticament i, la resta, els imitem.

Ens traslladem cap a l'altar. Ningú no dubta que el més excel·lent és l'Eucaristia. Celebrada amb solemnitat i rectitud, no necessita cap explicació.

PROPOSTES ADREÇADES A JOVES I FAMÍLIES

Camí de la Pasqua

Carme Munté

Arreu de les diòcesis catalanes són nombroses les propostes adreçades als joves i a les famílies per viure l'autèntic sentit de la Pasqua. Són dies per compartir de forma comunitària el Tridu Pasqual, des del Dijous Sant fins al Diumenge de Pasqua, és a dir, des del 29 de març fins a l'1 d'abril.

Pasqua de les Avellanes

Els Germanes Maristes organitzen al monestir de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes, al bisbat d'Urgell, la Pasqua Jove, que ja ha arribat a les 45 edicions (maristes.cat). S'hi apleguen joves a partir de 17 anys que han fet un procés de preparació per a la vivència d'aquests dies a través de les reflexions i del propi camí personal i en grup.

El lema d'enguany és «Amb Crist, com-mou-te» i els organitzadors proposen les següents claus de reflexió: «amb Crist»: fer camí amb Jesús i viure la Passió amb ell; «com»: descobrir la comunitat com a part fonamental de la meua relació amb els altres i amb Déu; «mou»: fer-nos càrrec de la realitat que ens envolta sense restar indiferents a les necessitats; «te»: la crida personal a viure commogut pel Crist ressuscitat.

Pasqua Jove Claver

Del bisbat d'Urgell passem al de Lleida, on també se celebra la tradicional Pasqua Jove Claver, organitzada pels Jesuïtes de Catalunya al col·legi Claver de Raimat (magis.cat). La Pasqua, com sempre, vol ser un espai de trobada transversal de joves que volen viure amb sentit els dies de la Setmana Santa. Són convidats a participar-hi els joves a partir de 3r d'ESO.

«La Pasqua jove és any rere any una experiència espiritual i comunitària molt rica», explica el jesuïta Roger Torres, coordinador de la Pasqua Jove Claver. «Els joves valoren trobar-se i celebrar junts els dies sants: gaudir d'espais de silenci, pregària, convivència i servei; trobar un llenguatge celebratiu jove i creatiu; interaccionar amb joves de diverses edats i interessos i de diferents indrets del país.»

Torres destaca que «un dels secrets de la Pasqua Jove de Raimat és el seu procés de creació: participatiu des dels mateixos joves, en diverses comissions que permeten aprofitar el talent de cadascú a partir dels seus centres d'interès: la música, la litúrgia, la creació de materials audiovisuals, grups de reflexió, infraestructura...». Com a resultat d'aquest procés creatiu tenim el *Voyager I*, una nau no tripulada que esdevé el *leitmotiv* de la Pasqua Jove Claver d'enguany.

Pasqua Jove del bisbat de Tortosa

La Pasqua Jove Claver se celebra Raimat, envoltada de vinyes.

Els joves adorant la Creu en la Pasqua Jove Claver.

bisbat de Tortosa es troba immersa de ple en els preparatius per al proper Aplec de l'Esperit, que se celebrarà els dies 19 i 20 de maig amb el lema «Crist és la Vida».

Mentrestant, també han tingut temps d'organitzar una nova edició de la Pasqua Jove, adreçada a adolescents i joves a partir de 2n d'ESO (elpoudesicar.com). El punt de trobada enguany serà l'Alberg Roca Parda de Cinctorres.

Tal com exposen els organitzadors, es tracta d'un temps per reviuir i acompanyar els últims dies de Jesús de Natzaret, un temps per pregar i trobar-se amb un mateix, un temps per trobar-se amb els altres, conivir, riure, passejar, fer nous amics, gaudir de la natura, i un temps per ser instrument de Déu i ajudar la gent dels pobles en les celebracions de Setmana Santa.

Pasqua per a Joves a Berga

A la diòcesi de Solsona, en concret a la població de Berga, el grup parroquial Punt i Seguit organitza la Pasqua per a Joves (puntiseguit.berga@gmail.com) amb el lema «A punt per a la Pasqua. Nosaltres estem a punt. I tu?»

Mireia Ferrer, una de les responsables de l'organització, explica que l'objectiu és «viure la Setmana Santa i la Pasqua tots plegats des de la participació a les celebracions pròpies d'aquests dies, a la parròquia de Berga, i del treball, de manera teòrica i pràctica, dels temes més rellevants».

A part de participar a les celebracions pròpies de la Setmana Santa, es faran jocs, voluntariat i pregàries, però també hi haurà moments per a l'estudi, «per tal que els nois i noies que tinguin molta feina escolar puguin dedicar-s'hi».

Pasqua Familiar

Els claretians organitzen a la diòcesi de Vic una proposta de Pasqua Jove (pasquajove.org), així com també d'Adults i Famílies (pasquavic.cat). El lema vol posar èmfasi en el sentit de comunitat. Per això, la Pasqua Jove, que se celebra a l'Esquirol, té com a lema «Amb tu, som comunitat» i s'adreça a nois i noies a partir de 16 anys. La Pasqua d'Adults i Famílies transcorre a les instal·lacions del Seminari de Vic i té com a lema «Teixim comunitat amb tu».

Els salesians també fan la seva particular proposta de Pasqua Familiar, que enguany se celebra amb el lema «L'Església, casa de tots» (pasquafamiliasalesiana.blogspot.com). El lloc de trobada és a Moià, també al bisbat de Vic. Així mateix, les Comunitats de Vida Cristiana, vinculades als Jesuïtes, també celebren la Pasqua en Família, en aquest cas a la comarca del Gironès, en concret a Viladasens (pasqua.cvx.sagradafamilia@gmail.com).

Joves a la Pasqua de les Avellanes.

Els claretians organitzen cada any una Pasqua jove i per a famílies.

Recés-Pasqua a les Obagues

Un grup de famílies de la diòcesi de Lleida organitza des de fa uns anys una Pasqua Familiar, animada des de la Delegació diocesana de Família i Vida (bisbatlleida.org).

Aquest any s'ha modificat la dinàmica d'acord amb les necessitats de les famílies. La nova proposta s'anomena Recés-Pasqua. El Dijous Sant cada família participarà a la celebració litúrgica de la seva parròquia. El Recés-Pasqua començarà el divendres a les nou del matí a la Granja Escola Les Obagues. Es farà la celebració litúrgica de la Passió de Jesús i diverses activitats. El Dissabte Sant tindrà lloc «El camí d'Emmaús» i la trobada acabarà després del dinar de germanor. Posteriorment, igual

que el Dijous Sant, cada família assistirà a la Vetlla Pasqual a la seva parròquia.

Recés a la ciutat

Altres propostes de vivència comunitària de la Pasqua, però en aquest cas sense sortir de la ciutat de Barcelona, són el recés a la ciutat que ofereix Cristianisme i Justícia (cristianismeijusticia.net); i la celebració que organitza el Centre Pasatge a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada (comunitatpassatge.org). Així mateix, la Pasqua Jove La Salle se celebra de forma prèvia al Tridu Pasqual, en concret del 24 al 26 de març a Sant Martí Seseu (joves5.wixsite.com/joveslasallectat/pasqua-jove).

Experiència de vida monàstica a Montserrat

I finalitzem aquest recorregut a Montserrat, ja que el monestir convida homes de 18 a 35 anys interessats en la vida monàstica a viure el Tridu Pasqual amb la comunitat. Durant aquests quatre dies, podran viure amb la comunitat benedictina de Montserrat, pregant i compartint els àpats amb els monjos. També participaran en diversos espais de reflexió, des d'una perspectiva monàstica, centrant-se en aspectes com la pregària litúrgica, la lectura pregada de la Sagrada Escriptura, la convivència comunitària, l'esforç pel treball de cada dia, la misericòrdia o la humilitat. Els interessats a participar-hi han d'escriure al pare hostatger a l'adreça electrònica hostatgeria@abadiamontserrat.net o trucant al 938 777 765.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Jesús: conflicte i sofriment

El diumenge de palmes i rams deixa albirar, després dels crits i l'entusiasme, un capítol agut de conflicte i sentiment. La Setmana Santa, una altra vegada, seguint el calendari lunar, obre un espai a un temps diferent, on es barregen moltes coses. Espiritualitat, turisme, processons, descans, oficis litúrgics... al voltant de la Passió, mort i Resurrecció de Jesús de Natzaret. Per a uns, en primer pla. Per a altres, com a teló de fons. Ni tan sols el millor guionista podria construir una història que conté tants ingredients de suspens, conflicte i sofriment. No és una novel·la. Ho podria ser. No és una pel·lícula. Ho podria ser. No és una ficció. Ho podria ser. Es tracta d'una persona que, a través de la seva vida, passió, mort i resurrecció, interpel·la la nostra vida i ens obre horitzons de sentit i d'esperança. Ens redimeix de la nostra miopia i de la nostra misèria. Sense deixar-se endur per un discurs fàcil i populista, ens parla a través del conflicte i del sofriment. No perquè es busqui el conflicte. No perquè s'enalteixi el sofriment. Tots dos apareixen perquè la proposta de Jesús, l'anunci del Regne, troba forces que se li oposen frontalment. Aquestes forces no poden suportar la Bona Notícia perquè suposa l'alliberament de les persones, l'atenció als pobres, la prioritat dels valors humans, per sobre de l'economia, dels interessos ocults, de l'opressió dels pobles, del maltractament de la creació. No hem d'edulcorar la vida de Jesús per la Setmana Santa. Tampoc no l'hem de convertir en una exaltació masoquista del sofriment. Dos punts.

Primer, el conflicte.

Sovint el conflicte apareix perquè està generat per l'ego. En Jesús no és el cas. L'anunci de la Bona Notícia genera un conflicte amb les forces del mal, que s'oposen a la conversió. Un conflicte amb els poders civils i religiosos del seu temps. Més encara, en els moments de la passió, quan una altra vegada els jutges corrompen la justícia a la qual haurien de servir, els polítics es renten les mans, les instàncies jeràrquiques volen eliminar la veu discrepant de Jesús, el conflicte es clava en el seu propi grup de fidels. La traïció de Judes, la debilitat de Pere, la dispersió dels apòstols. El conflicte és un ingredient de la vida humana. La pau no és absència de conflictes, sinó la seva superació.

Segon, el sofriment. Jesús no el busca com una cosa desitjable. Encara més, demana al seu Pare deixar de beure el calze del dolor, però anteposa la voluntat de Déu a la seva voluntat humana. Sap que, si continua anunciant la Bona Notícia, en sofrirà les conseqüències. Les afronta sense fer-se enrere. La creu no

és l'exaltació del sofriment, sinó el signe més radical de la prioritat de la voluntat de Déu en la seva vida. No és cap altra que anunciar el Regne de Déu. Defuig el sofriment evitable i accepta l'inevitable. Sobretot, intenta alleugerir el sofriment dels que el pateixen. Cura malalts, guareix persones, consola els tristos... Tot un programa per a la nostra vida com a homes i dones. Tot un programa com a cristians.

La proposta de Jesús, l'anunci del Regne, troba forces que se li oposen frontalment

demana al seu Pare deixar de beure el calze del dolor, però anteposa la voluntat de Déu a la seva voluntat humana. Sap que, si continua anunciant la Bona Notícia, en sofrirà les conseqüències. Les afronta sense fer-se enrere. La creu no

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

La mirada d'un bisbe

L'endemà d'escriure aquesta columna, el bisbe Sebastià Taltavull presentava el seu nou llibre *Brots de vida* al claustre bellíssim de la Sagrada Família. Els seus articles a *Catalunya Cristiana* ens acompanyen setmana rere setmana i ens regala la seva mirada. És mirada de bisbe? Potser estem massa acostumats al fet que la mirada de les jerarquies sigui una mirada de despatx o, de finestra, però no tant de carrer. A mi, que em considero una monja del carrer i que escric des d'aquesta

La vida s'enriqueix de moltes petites coses, aparentment sense importància, que són l'entramat de la vida

ta vessant que és la que em correspon, m'agrada molt veure que un bisbe ho fa també. Les anècdotes que explica i que va comentar a l'entrevista que li feia en Xavier Solà, em van impressionar perquè jo sé que al carrer —i en general en la vida de cada dia— passen moltes coses que ens ensenyen, que ens esperonen, que ens apropen a

l'Evangeli si els nostres ulls estan acostumats a veure-hi des d'aquesta vessant. És aleshores quan la vida s'enriqueix de tantes i tantes petites coses que, aparentment, no tenen gaire importància però que són l'entramat de la vida.

Us ben asseguro que cada vegada que travesso el llinar de la porta de Santa Anna i em trobo amb els nostres amics —o bé fora, prenent el sol si fa bo, o dins escalfant-se si es un dia ennuvolat— en rebo alguna lliçó. Ja estan acostumats al meu cant d'entrada que sovint coregen amb mi: «*Si yo fuera rico...*» I esclaten en una rialla perquè saben molt bé què faria: pisos a l'abast de tots els que dormen al carrer... Si sabéssiu les lliçons que rebo sovint d'aquests homes i dones que lluiten per sobreviure... De vegades, ho fan amb gestos generosos i solidaris com el d'un amic que conviu amb un altre força malalt i amb moltes necessitats. Una mare o un pare no ho faria millor. Està a l'aguait de totes les seves necessitats, i ell es priva de coses per compartir-les amb el seu amic. I, malgrat que aquest, pel seu caràcter o pels seus dolors, no sempre es mostra gaire agradable, el seu amic i company no en deixa de tenir cura.

Aquests dies s'ha fet viral un vídeo que impressiona molt: una nena palestina, víctima de la guerra, amb un rostre de dolor immens, tapa amb la maneta els ulls de la seva nina. No vol que vegi allò que ella està contemplant. M'ha fet pensar. Nosaltres, a casa nostra, a les nostres ciutats no contemplem el que contemplem els ulls de la nena palestina, però potser ens tapem els ulls per no veure l'augment de la misèria: cada vegada més sensesostre als nostres carrers. I ara ja no tenen ni caixers, a qualsevol racó o portal trobem germans entre cartrons. Potser seria bo que no es tapessin els ulls els que podrien fer alguna cosa per evitar tants habitatges sense gent, i tanta gent sense habitatge.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Josep M. Alimbau, Joan Arimany, Josep Ballbé, Josep M. Bausset, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Jaume González, Macià Grau, Joan Guiteras, Josep M. Masana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Josep Rius-Camps, Eduard Sagarra, Lluís Serra, Valentí Serra, Teresa Solà, Sebastià Taltavull, Joan Viñas, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €
Gibraltar i Portugal: 135,01 €
Resta d'Europa: 213,25 €
Amèrica i Àfrica: 250,01 €
Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

Els dos moments del Diumenge de Rams

Amb el Diumenge de Rams entrem a la Setmana Santa. És la setmana de la Passió del Senyor i és santa perquè Jesús és en el centre de tots els esdeveniments, que van des d'una entrada triomfant a Jerusalem fins a la seva resurrecció. És el moment culminant de la vida de Jesús en la història, del Jesús «que es va fer home i es va fer obedient fins a la mort, i una mort de creu».

En l'entrada de Jesús s'hi uneixen l'alegria i l'esperança. La seva condició de Rei digne s'uneix a la del Jesús senzill i proper que entra humilment a sobre d'un pollí. La mateixa senzillesa de Jesús el porta al triomf. Jesús entra a Jerusalem com avui entra en els nostres pobles i ciutats, amb el crit d'alegria i l'expectació dels nens que l'acullen. Alegres, sorpresos sense acabar d'entendre el que succeeix. És l'alegria i el dubte. La sorpresa i l'admiració. La litúrgia contraposa avui dos moments de la vida de Jesús, presents també en la vida de tot home i tota dona. La narració de la Passió del Senyor, contraposada a la benedicció de les palmes. Ens ho

recorda el breu passatge de l'alegria i l'esperança del batre de les palmes a la realitat que aquest mateix Jesús viurà en el termini d'uns dies. Es passarà dels crits d'«Hosanna!» al de «crucifica'!» de l'exaltació com a Messies a la ignomínia del vençut a la creu.

Jesús no fuig, pren la seva creu i seguirà el camí del Calvari. El mateix que va seguir entre palmes i branques d'olivera. A l'alegria, al triomf i a la llum s'hi arriba per la creu. Bonica lliçó que ens costa d'assimilar.

El camí que recorre Jesús, el Fill de Déu, el porta a patir a l'hort de Getsemani i el porta al Calvari. Allà serà coronat rei dels jueus amb una corona d'espines i un rètol ignominiós. Qui entén Jesús? Aquells que l'entenen i el segueixen són els nens, un grupet de dones i gent de bona voluntat. Els nens l'adoren, les dones no deixen d'acompanyar-lo, tots ells aniran fins al Calvari. Els seus

deixebles, al contrari, el van abandonar en aquest dur camí. Aquestes són també les nostres traïcions d'avui. Ens quedem en allò que és fàcil i festiu, i abandonem el camí de la Fe davant del dubte i la dificultat. Setmana Santa ens dona de nou l'oportunitat de celebrar Jesús que entra a les nostres vides. En l'alegria i en el dolor. És moment per mirar-nos des de l'Evangelí i acompanyar Jesús per commoure'ns amb Ell, en el seu sofriment i en el de tants germans nostres que pateixen.

Demanem que la palma, el lloret i els rams d'olivera es converteixin en els nostres signes de pau. Ell és la nostra pau. Vol la pau, ens dona la seva pau perquè ens estima a tots; Ell no té enemics. El seu amor venç tot mal! Des de l'alegria del dia de Rams fins a l'alegria de la Resurrecció, visquem la Passió, visquem els moments durs de la vida com a ofrena d'amor per ressuscitar amb Ell.

Us desitjo de tot cor que visqueu, que visquem tots, una Setmana Santa units a Crist i plena de consol espiritual.

Joan Josep Omella
Omella
Cardenal arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

Escapar cap a Jesucrist

Santa Clara va néixer en una casa noble d'Assís. Molt aviat va mostrar la seva personalitat i quan van voler casar-la, tenint ella al voltant de divuit anys, s'havia trobat ja algunes vegades amb sant Francesc, dotze anys més gran que ella, i havia escoltat la seva predicació i obert el cor a la causa de Crist.

La nit del Diumenge de Rams de 1212, Clara va forçar la porta de casa, no l'entrada principal, sinó un finestró retirat, obstruït per bigues i pedres. Oberta així la sortida i juntament amb una companya, va acudir de pressa on era Francesc, que, amb els seus germans, les esperava a la pobreta capella de la Porciúncula, a baix a la vall.

Un Diumenge de Rams, en el marc de la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut, Benet XVI va proposar als joves una «escapada» com la que santa Clara va fer en aquesta festivitat. Ella va escapar de la seva família, que tenia altres plans,

però els joves d'avui tenen impediments més habituals per seguir Crist. Han d'escapar de l'ambient agnòstic i consumista que els envolta, seguint la crida del seu cor generós.

L'escapada, després d'una lluita de vacil·lacions, la van experimentar moltes persones santes. Sant Joan de la Creu la va immortalitzar amb els seus famosos versos:

*«En una noche oscura
con ansias, en amores inflamada,
¡oh dichosa ventura!
salí sin ser notada,
estando ya mi casa sosegada.»*

Aquest diumenge, a les celebracions litúrgiques, portarem branques d'olivera i palmes recordant aquells pobladors de Jerusalem que van acollir amb molta alegria l'arribada del Fill de David, rei d'Israel. Però fixem-nos que després d'aquesta

manifestació espontània se'n produirà una altra, potser menys espontània però igualment certa, de persones que van demanar la mort de Jesús quan Pilat intentava alliberar-lo.

Jesús sap, quan entra a la Ciutat Santa a lloms d'un ase i és aclamat per la multitud, que va a l'encontre de la mort, del seu lliurament en el sacrifici de la creu. A nosaltres ens pot servir aquesta consideració per a fer el propòsit ferm de rebre sempre Jesucrist amb alegria, no rebutjar-lo mai amb el pecat i, si tenim aquesta desgràcia, penedir-nos i confessar-nos, com Pere, pedra angular de l'Església.

Aquest goig de trobar Jesús i viure amb ell ve per la decisió personal de correspondre al seu amor, però no ho experimentarem sols, sinó amb els nostres germans, les nostres famílies i amics. Les campanes del Diumenge de Rams sonen per a tothom.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

[Inici](#)[Edició digital 2015](#)[Hemeroteca](#)[Promocions](#)[Aquesta Setmana](#)[Església Catalunya](#)[Església Espanya](#)[Església Món](#)[Vaticà](#)

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge de Rams

Lectura primera

Is 50,4-7

*No he amagat la cara davant d'ofenses
i sé que no quedaré avergonyit*

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

Salm responsorial

21

Tots els qui em veuen es riuen de mi,
amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:
«S'ha adreçat al Senyor; que l'alliberi,
doncs; que el salvi, si tant se l'estima.»

R. Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?

Es reparteixen entre ells els meus vestits,
es juguen als daus la meva roba.
Almenys vós, Senyor, no us allunyeu;
força meva, cuiteu a defensar-me. **R.**

Lectura segona

Fl 2,6-11

Jesucrist s'abaixà. Per això Déu la exalçat

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de captar-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Glòria Monés

Vers abans de l'Evangeli

Fl 2,8-9

*Crist es feu per nosaltres obedient fins a acceptar
la mort i una mort de creu.
Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell
nom que està per damunt de tot altre nom.*

Evangeli

Mc 14,1-15,47

Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant Marc:

[...] de bon matí, els grans sacerdots amb els notables del poble i els mestres de la Llei i tot el sanedrí, celebraren una sessió, encadenaren Jesús, el dugueren i l'entregaren a Pilat. Pilat l'interrogà: «Ets tu el rei dels jueus?» Ell li respongué: «Sí, teniu raó.» Els grans sacerdots li feien moltes acusacions. Llavors Pilat li preguntà altra vegada: «No et vols defensar de res? Mira quantes acusacions et fan.» Però Jesús ja no li respongué res més, tant, que Pilat n'estava sorprès. Cada any, per la festa, Pilat els indultava el pres que ells demanaven. Hi havia un tal Bar-Abàs, empresonat amb els revoltosos que havien comès un assassinat durant els disturbis. La gent, doncs, pujà i començà a demanar a Pilat que els

concedís el que solia fer. Pilat els digué: «Voleu que us indulti el rei dels jueus?» Perquè s'adonà que els grans sacerdots li havien entregat Jesús per enveja. Però els grans sacerdots excitaren la gent perquè fessin indultar Bar-Abàs. Pilat tornà a parlar-los i els deia: «I de Jesús, que teniu per rei dels jueus, què n'he de fer?» La gent cridà: «Crucifiqueu-lo.» Pilat, volent accontentar la gent, els deixà lliure Bar-Abàs, i entregà Jesús, després de fer-lo assotar, perquè el crucifiquessin.

Els soldats el conduïren a l'interior del pati del palau, que és el pretori, convocaren tota la tropa, el vestiren de porpra, el coronaren amb una corona d'espines que havien teixit i es posaren a saludar-lo: «Salve, rei dels jueus.» Després li pegaven al cap amb una canya, l'escopien i s'agenollaven com si li fessin homenatge. Acabada la burla, li traguieren el vestit de porpra, li posaren els seus vestits i se l'endugueren a fora per crucificar-lo.

I obligaren a carregar-se la creu de Jesús un tal Simó de Cirena, pare d'Alexandre i de Rufus, que passava tornant del camp. Portaren Jesús a l'indret del Gòlgota, que, traduït, vol dir «lloc de la Calavera».

I li oferien vi adobat amb mirra, però no en va prendre. El crucificaren i es repartiren els seus vestits i se'ls jugaren als daus, a veure què treia cadascun. Era mig matí quan el crucificaren. En un rètol constava la causa de la seva condemna: «El rei dels jueus.» Juntament amb ell crucificaren dos bandolers, un a la seva dreta i un altre a la seva esquerra.

Els qui passaven l'insultaven, movien el cap amb aire de mofa i deien: «Ah, tu que vols destruir el santuari i reconstruir-lo en tres dies, salva't tu mateix i baixa de la creu.» També se'n burlaven els grans sacerdots comentant amb els mestres de la Llei: «Ell que salvava els altres, no és capaç de salvar-se ell mateix. El Messies, el rei d'Israel, que baixi ara de la creu, i nosaltres, quan ho veurem, creurem en ell.» També li feien retrets els qui havien estat crucificats amb ell. Jesús llançà un gran crit i expirà.

Arribat el migdia s'estengué per tota la terra una fosca fins a mitja tarda. I a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força: «Elohi, Elohi, lamà sabactani?» Que traduït vol dir: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?». Alguns dels qui eren allí deien: «Mireu com crida Elies.» Un corregué, xopà de vinagre una esponja, la posà al capdamunt d'una canya perquè begués, i deia: «Deixeu, a veure si ve Elies a desclavar-lo.» Jesús llançà un gran crit i expirà.

En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix. El centurió, que estava dret davant d'ell, quan veié com havia expirat digué: «És veritat; aquest home era Fill de Déu.» [...]

Comentari de la Paraula

Dues aclamacions dels deixebles ben diferenciades

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Betània era el lloc clandestí on Jesús es refugiava quan pujava a Jerusalem amb els deixebles, per evitar que l'enxampessin. Per això —sempre i quan llegim la perícopa completa— Betània es troba a l'inici de l'entrada de Jesús a Jerusalem i a la sortida del Temple. Jesús envia una representació dels seus deixebles perquè vagin a l'aldea que tenen enfront, una manera irònica de designar la ciutat sagrada de Jerusalem, i deslliguin un ase que estava permanentment «lligat prop de la porta» de la muralla, com a símbol de la cessació total de la profecia a Israel, «lligada» des que la va enunciar el profeta Zacaries (Za 9,9). En tota la perícopa no apareixen per a res les multituds,

tan sols «dos dels seus deixebles», al principi, i «els Dotze deixebles», al final.

El seguici el conformen dos grups perfectament diferenciats de deixebles: «els qui conduïen la marxa» eren la majoria dels Dotze, «els molts que anaven estenent els seus mantells pel camí» amb la clara intenció de retre-li homenatge, com feren els oficials de Jehú quan fou entronitzat rei (2Re 9,13), i «els qui seguien darrere», la resta dels Dotze que havien preparat l'ase posant-li al damunt el mantell de Jesús, com molt bé precisava el Còdex Beza, i «encatifaven el camí amb el ramatge que havien tallat dels arbres», sense segones intencions. En el text marquià, estructurat en forma de

quiasme, hi descobrim dues aclamacions de deixebles ben contrastades: la cridòria violenta dels qui obrien la marxa, després que haguessin estès pel camí els seus mantells, en senyal d'homenatge, i l'aclamació pacífica dels seguidors autèntics de Jesús que havien posat damunt l'ase el mantell de Jesús i havien tallat ramatge dels arbres per encatifar el camí.

Els violents l'aclamaven com el Messies davídic: «Beneïda la reialesa que ve del nostre pare David! Hosanna en les altures!»; els pacífics, com el Servent de Jahvè: «Beneït el qui ve en nom del Senyor!» Tots som lliures d'apuntar-nos a l'un o l'altre seguici.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

Temps de Quarema

(SALTERI: SETMANA 2)

MARÇ

25. DIUMENGE

Diumente de Rams, Vermell. Lectures: Processó Marc 11,1-10; Missa: Isaïes 50,4-7 / Salm 21 / Filèmon 2,6-11 / Marc 14,1-15,47
SANTORAL: Dula, mr.; Humbert, ab.; Ireneu, b.

26. DILLUNS

Dilluns Sant, Morat. Lectures: Isaïes 42,1-7 / Salm 26 / Joan 12,1-11
SANTORAL: Brauli, b.; Màxima, mr.; beat Pere Marginet, monjo.

27. DIMARTS

Dimarts Sant, Morat. Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 70 / Joan 13,21-33.36-38
SANTORAL: Alexandre, mr.; Lídia, mr.; Rupert, b.

28. DIMECRES

Dimecres Sant, Morat. Lectures: Isaïes 50,4-9a / Salm 68 / Mateu 26,14-25
SANTORAL: Doroteu, ab.; Guntram, rei; Sixt III, p.

29. DIJOUS

Dijous Sant, Blanc. Lectures: Missa de la Cena del Senyor: Èxode 12,1-8.11-14 / Salm 115 / 1 Corintis 11,23-26 / Joan 13,1-15
SANTORAL: Beatriu de Silva, vg.; Ciril, diaca i mr.; Eustaci, ab.

30. DIVENDRES

Divendres Sant, Vermell. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 30 / Hebreus 4,14-16;5,7-9 / Joan 18,1-19,42
SANTORAL: Joan Clímac, ab.; Quirí, mr.; Règul, b.

31. DISSABTE

Dissabte Sant, Morat.
SANTORAL: Amós, prof.; Benjamí, diaca i mr.

El sant

Per Eduard Brufau

Beat Pere Marginet

Qui entra en la vida monàstica tria lliurement un camí de renúncia que l'ha de dur a identificar-se amb Crist, que va morir a la creu per salvar-nos. Viure ascèticament i en pregària no és fàcil; ja sant Antoni abat, model del monjo cristià, va haver de combatre espiritualment els dimonis. La seva experiència es repeteix en els qui emprenen aquest camí, tal com li va passar al beat Pere Marginet (c. 1370 – 1435).

Nascut o bé a Vallclara, la Conca de Barberà, o bé a l'Albi, les Garrigues, va entrar de ben jove al monestir de Poblet. Va ocupar diversos càrrecs de confiança fins que l'any 1411 va ser acusat de malversació dels béns de la comunitat. Aleshores va fugir i es va lliurar a una vida errant, vivint del pillatge i amistançat amb dues dones. Pocs anys després, però, se'n va penedir i va tornar a Poblet, on va rebre el perdó dels germans. Va viure uns anys com a penitent en una ermita a les muntanyes de Prades, en combat espiritual contra els dimonis. La notícia de la seva conversió a la vida santa es va escampar i ben aviat va ser admirat tant pel poble com la noblesa i la reialesa. Va ser beatificat el 1611 per Pau V.

Afegir, treure, canviar

La reforma que va promoure el Concili Vaticà II sobre l'oració de l'Església estava assentada en una clara perspectiva eclesiològica de comunió. Ja es pot veure en el primer document publicat, *Sacrosanctum concilium* (1963), i com després, especialment amb les altres constitucions, aquesta realitat es va anar explicant. Per tant, la Constitució sobre la sagrada litúrgia no fou senzillament un text de normes i orientacions. No fou el pragmatisme qui guià les ments tant dels experts en la matèria com dels pares conciliaris i dels mateixos Papes que, amb la seva signatura, sancionaven els textos del Concili. Tanmateix, en parlar de litúrgia, tard o d'hora s'ha d'arribar a l'acció concreta, a la celebració per part d'una comunitat de fe amb els seus ministres, bo i emprant uns llibres específics i no uns altres. És per això que la reforma de la sagrada litúrgia reclamà, en el cor de *Sacrosanctum concilium*, l'expressió d'unes normes generals i d'altres de més concretes. Entre les primeres, i en coherència precisa amb el caràcter eclesial de tota acció litúrgica, es defineix qui és l'autoritat competent en aquesta matèria i, arran d'això, s'afirma amb una claredat immillorable que

«ningú, ni que sigui sacerdot, afegeixi, tregui o canviï absolutament res per iniciativa pròpia en la litúrgia» (SC 22, § 3). Però la realitat ens diu que no sempre s'ha integrat la disciplina que es deriva de la teologia litúrgica, i molt sovint ni tan sols els principis elementals d'aquesta. Ens cal una reflexió seriosa al respecte. La diferència entre allò que és oració litúrgica, és a dir, de tota l'Església amb el Crist com a cap i sacerdot etern, i el que és fruit de la devoció de les persones individuals o dels grups, és fonamental per a una vida de pregària en la fe rectament professada. És aquí on la pedagogia, especialment portada a terme pels pastors de l'Església, ha de fer bé la seva feina. El mateix concili va dir que la participació en la celebració litúrgica no abasta tota la vida espiritual del catòlic (cf. SC 12). La pregària en el secret i els exercicis piadosos són clarament recomanats. Cal, per tant, que tinguin el seu lloc, dis-

tint del de l'acció litúrgica. I quin és aquest lloc? Evidentment o abans o després de l'esmentada acció. Abans, com a preparació; després, com a explanació, de tal manera que sempre quedi clar que l'acció litúrgica és font i cimal de tota la vida cristiana i, per la seva naturalesa, molt superior a d'altres manifestacions orants (cf. SC 13). Afinar en aquesta qüestió és especialment necessari per als qui es dediquen a la formació de la personalitat cristiana en infants i joves. Fer que sigui normal en ells la participació en assemblees on a la celebració de la missa —i els altres sacraments— s'hi afegeix, treu o canvia el que hom ha volgut, és un mal camí amb vista a forjar generacions adultes en la fe i la seva pregària, i una clara infidelitat a la voluntat de l'Església. En canvi, a partir d'una adequada educació, fer-los veure la capitalitat de l'acció litúrgica, amb el primat de la gràcia divina que ella ens comunica, és el millor camí. Des d'aquí convidem a la reflexió des d'un aprofundiment serè i intel·ligent del que, de veritat, l'Esperit ha dit a l'Església; no oblidem que és precisament Ell qui ens fa pregar com cal (cf. Rm 8,26).

Jaume González Padrós
Professor de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Un testimoni valent

Tinc un passat del qual no me'n sento orgullosa.

Abans que el Senyor entrés a la meua vida anava sempre mirant d'omplir un buit existencial i un sentiment de manca d'amor que intentava pal·liar amb compres compulsives, viatges cars, roboris, mentides i moltes altres males pràctiques, entre elles dos avortaments que m'han marcat la vida.

Tot just casada em vaig quedar embarassada. No em vaig veure preparada per ser mare i sense consultar-ho amb el meu marit vaig decidir d'avortar. Així, de seguida va «quedar resolt» aquell «petit inconvenient». Em justificava pensant que no eren més que unes poques cèl·lules sense vida pròpia.

Passat un any vaig tenir la meua filla. Al cap de poc d'haver nascut el meu segon fill vaig descobrir amb estupefacció que tornava a estar embarassada. Ho vaig comentar amb el meu marit i en aquella ocasió de mutu acord vam decidir que no era el moment de portar una nova vida al món i amb la més gran frivolitat i falta d'enteniment vam avortar aquella vida.

A casa nostra regnaven els crits, la manca d'ordre i la indisciplina, tristament cadascú anava a la seva. Jo no era una autèntica mare, primer era jo, després jo i si quedava alguna cosa era per a mi... als meus fills els faltaven normes, límits i que el seu pare i jo anéssim a l'una en la seva educació, però en comptes d'això ens dedicàvem a discutir sobre qui ho feia pitjor i a tirar-nos els trastos pel cap. Jo sentia que allò no rutllava com a matrimoni ni com a família. Passats els anys el record dels avortaments i la mala consciència van anar fent forat en mi. Una amiga em va parlar de les constel·lacions familiars i vaig fer una sessió.

I ja em teniu amb la tauleta de nit plena a vessar de llibres de la nova era. M'havia convertit en gairebé una experta en teràpies alternatives i havia acudit a infinitat de sessions de tarotistes, reiki, constel·lacions familiars, cartes astrals i tot tipus de coses. Però

fa un parell d'anys, una nit estava veient vídeos i vaig anar a petar a un en què parlava un religiós sobre els perills de la nova era i les pràctiques esotèriques que jo mateixa havia seguit. Em va obrir els ulls i vaig començar a cercar més sobre el tema. Arran d'allò va ser com si el Senyor em cridés dient-me: «Isabel, fins aquí hem arribat, a partir d'ara aniràs per bon camí i deixaràs enrere totes les males pràctiques.» Poc després vaig netejar casa meua de tots els objectes i llibres que anessin en contra de la fe cristiana i a partir d'aquell moment vaig començar a llegir la Bíblia.

Al cap de ben poc vaig decidir de fer un recés d'Emmaús. Una de les xerrades la va fer una noia que va donar el seu testimoni sobre l'avortament. Em va tocar de manera especial i vaig

anar-hi a parlar per expressar-li el meu agraïment, va ser aleshores quan em va parlar del Projecte Raquel, em va estar explicant que ella l'havia fet i que l'havia ajudat moltíssim. En tornar del recés vaig decidir trucar al telèfon que m'havia donat. Una persona em va fer l'acompanyament durant les deu sessions que dura. A cada sessió es tractava un tema concret i quan acabàvem sempre hi havia deures de reflexió per a la sessió següent. Des del més profund del meu ésser anava emanant el dolor d'aquella ferida que estava guardada i, per altra banda, sentia que aquelles ferides s'anaven curant, em sentia en pau amb mi mateixa i la relació amb el meu marit anava millorant. Les setmanes em van anar passant molt ràpid, sempre anhelava que arribés la

setmana següent perquè sentia que necessitava perdonar-me i sentir el perdó. En acabar el projecte vam oferir una missa pels nostres fills que estan al cel i que segur que ens cuiden i protegeixen.

Quan ja havien passat unes setmanes vaig començar a sentir dins meu un sentiment de contradicció interior perquè portava el DIU, així que un dia vaig decidir treure-me'l. En sortir de la consulta em sentia alliberada i feliç.

Quina sorpresa quan no feia ni dos mesos que me l'havia tret que em va arribar la sorprenent notícia que novament estava embarassada! Així que, actualment, som feliços amb l'arribada d'aquest nou petit miracle que es diu Maria i que ens omple d'alegria.

Lloat sia el Senyor!
Isabel

Monument a l'infant no nascut, de Martin Hudáček.

Projecte Raquel Barcelona

El Projecte Raquel és una resposta davant del drama de l'avortament, un projecte que vol oferir un camí d'esperança, de reconciliació i de guariment. És una organització formada per una xarxa de consellers, sacerdots, psicòlegs i psiquiatres, especialment formats per oferir una atenció personalitzada després d'un avortament. Aquest acompanyament suposa un treball integral, que combina espiritualitat i psicologia, amb l'objectiu d'ajudar els qui ho necessitin, tant creients com no creients, a viure un procés de guariment.

El Projecte Raquel té com a objectiu conèixer i entendre la ferida i el dolor de les persones, homes i dones, que han patit un avortament i col·laborar en el seu guariment acostant-les a la misericòrdia de Déu, i ajudant-les a aconseguir la reconciliació amb Déu, amb els altres, amb el fill i amb ells mateixos.

Fundat als Estats Units fa més de trenta anys, el Projecte Raquel està present a Espanya en més de 25 diòcesis. Més informació: tel. 603 462 038, projecteraquelbarcelona@gmail.com, www.proyecto-raquel.com.

Igualtat en drets

La igualtat de drets entre home i dona és una situació a la qual cal arribar com més aviat millor. Això és una evidència. Però també ho és que la diferència entre els cossos que hi ha entre tots dos és una cosa indefugible que té les seves conseqüències en l'estructura de la família. La maternitat correspon a la dona i a l'home la paternitat, no obstant això serà la parella la que haurà de decidir sobre les conseqüències laborals i de tipus familiar que es deriven del naixement d'un nou ésser que depèn, en la primera etapa de la vida, dels seus progenitors. També hi ha una responsabilitat social i dels governs perquè ajudin que aquesta decisió tan important es pugui exercir amb llibertat oferint ajudes i empara laboral. Avui dia, la família està molt pressionada per les poques ajudes que es concedeixen i és l'estructura social més important i transcendent que tenim.

PILAR PEÑA SAIZ
Barcelona

El Papa ens anima a aturar-nos

El programa del papa Francesc per a la Quaresma ha estat molt gràfic, alhora que esperonador si ens el prenem des del punt de vista d'una superació. Posa sobre la taula una realitat davant la qual tots ens hi trobem, fruit d'anar accelerats i fer les coses atropellant-les unes a les altres.

Ens anima a aturar-nos perquè és un dels factors que dispersa,

Oci i segona joventut

A punt de fer 89 anys, em van publicar una carta que vaig escriure al setmanari. A un net meu li va agradar i es va interessar pel que feia. Li vaig explicar que ens reuníem un grup d'amigues per comentar notícies d'actualitat i escriure la nostra opinió. És una manera d'aprofitar el temps i sentir-nos útils tot i que hagin aparegut l'artrosi i estiguem adolorides. A més, procurem que algú ens faci alguna xerrada de temes d'actualitat per estar al dia. No deixem passar sense celebrar aniversaris, sants, Nadal, etc. Al meu net li va agradar la idea i em va animar a escriure i animar a persones de certa edat a passar-s'ho bé i aportar la seva opinió i experiència.

MARIA ANTÒNIA RAURELL SANCHO
Barcelona

divideix i acaba destruint el temps dedicat a la família, i als altres. D'exemples, en tenim a cabassos: famílies on no hi ha diàleg perquè dominen els mitjans digitals; nens a l'espera de rebre una carícia o un somriure, davant d'una mare o d'un pare que treballen amb l'*smartphone*; amics que es troben però que després d'una salutació, la conversa s'acaba per l'ús dels *whatsapp* i la necessitat de penjar-ho tot a Facebook o a Instagram... Tot això porta a estar ficat en un mateix i no advertir l'entorn, fins i tot dels que més estimes.

ELENA BOZA OSUNA
Saragossa

Tots estem commocionats

Tots els ciutadans estem commocionats per la mort del Gabriel. Ara bé, com diu la seva mare, això no ens pot portar a l'odi. Diria que ens ha de portar a reflexionar.

D'una banda, quan una persona, sigui del sexe que sigui, és capaç d'estrangular un menor, indica que alguna cosa en el seu interior està malalta. D'altra banda, penso en tantes pel·lícules, sèries, jocs de mòbil i PlayStation, etc., que inciten a l'odi, a la mort, a sentir-se com déus, fora de la realitat, i que danyen les nostres emocions i sentiments, convertint-nos en herois falsos. Estudiar aquests aspectes em sembla de veritable necessitat.

CRISTINA CASALS MASSÓ
Esplugues de Llobregat

NOTA

Agraïm els nombrosos oferiments d'apadrinament rebuts per a la subscripció de F.P.M., actualment en situació de reclusió. És una bona mostra de la generositat dels nostres lectors i subscriptors. D'altra banda, recordem que també tenim oberta una via d'apadrinament per a missioners. Més informació: redaccio@catalunyacristiana.cat.

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Pràctiques màgiques

Cada dia, si puc, al matí, abans de fer la compra acostumo a entrar a la meva església per fer-hi una visita. La setmana passada em vaig trobar amb un fet molt estrany. Dues dones joves, que no havia vist mai, estaven com fregant la imatge de santa Rita amb una mena de papers. M'hi vaig apropar i els vaig preguntar si estaven netejant la santa. Es van posar a riure i em van dir que estaven passant uns dècims de loteria perquè els donés sort. Jo els vaig dir que allò era màgia i que ofenien Déu. Què li sembla? Com és possible que a la nostra època tan científica es doni aquesta irracionalitat?

És lamentable la ignorància religiosa que constatem en tantes persones. El que vostè va observar n'és un exemple. El Sant Rector d'Ars deia que, si es deixa una parròquia vint anys sense sacerdot, acaben adorant les bèsties. És a dir, allà on minva la veritable religió, creix la irracionalitat i la superstició. I d'això es tracta, de superstició. La superstició en moltes persones es dona en gran part per la manca de formació en la fe, per ignorància gran. També en molts casos es dona com una actitud de prova, per si passa alguna cosa. Recordo haver llegit un llibre sobre el tema que va escriure un sacerdot francès amb gran encert. El títol era significatiu: *No és veritat... però ho crec. La superstició avui*. Si tenen la sort de trobar-lo no dubtin a adquirir-lo. És una petita joia molt recomanable per donar-la a llegir a supersticiosos incauts. No negligim aquest gran apostolat de la intel·ligència tan necessari avui. L'actitud màgica i supersticiosa és el més contrari a la fe veritable. Implica una imatge de Déu, de l'home i del món incompatibles no només amb la fe cristiana, sinó amb la raó sana. En el subconscient dels supersticiosos s'agita una pretensió de manipulació i domini de la realitat en virtut d'unes suposades lleis i forces obscures. La ignorància de les simples causes naturals condueix a la increença que certs fenòmens sorprenents es produeixen per aquestes manipulacions màgiques. Un altre fenomen supersticiós molt de moda és la pretensió de control a partir de l'endevinació. Se sorprendria de la quantitat de persones que cauen en aquesta superxeria, incloses les que tenen formació científica i tècnica però amb molt poca formació humanista i religiosa. En les manifestacions més extremes la superstició deriva en l'ocultisme i obre la porta a fenòmens que poden ser inquietants. El millor antídoto per a aquesta pesta sempre serà l'evangelització.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Bufanúvols: evangelitzar a través de la música i el ball

El matrimoni Pau Tarruell i Carmina Mas van fundar el grup fa més de trenta anys

Eduard Brufau

La música és inseparable de la vivència del cristianisme. I no només en les celebracions litúrgiques, sinó també en qualsevol esdeveniment comunitari, com ara trobades, catequesis, festes d'escoles o sessions de formació, especialment si hi ha nens i joves. Els músics cristians tenen en aquestes ocasions l'oportunitat d'harmonitzar la seva profunda vocació artística amb la celebració de la fe cristiana. La música esdevé d'aquesta manera un camí privilegiat per donar a conèixer la Paraula de Déu, de fer més gran l'Església.

A Catalunya uns dels músics que s'han dedicat amb cos i ànima a l'evangelització a través de la música són el matrimoni format per Pau Tarruell i Carmina Mas. Tots dos van crear el grup Bufanúvols a mitjans dels anys vuitanta amb l'objectiu de fer cantar, fer ballar i transmetre el missatge cristià a través de músiques, danses i contes d'arreu del món o de creació pròpia. Pau Tarruell recorda que «quan ens vam conèixer la Carmina estudiava dansa amb el ballet contemporani, i jo tocava en diversos grups de música. Vam crear llavors el grup Bufanúvols, que ha tingut una vida molt paral·lela amb el matrimoni i la família. De fet, les nostres filles ens acompanyen tocant diversos instruments, encara que també treballem amb molts altres músics».

30 anys de l'espectacle «El país del silenci»

El grup Bufanúvols ofereix tallers de danses d'arreu del món; aquí tenen un protagonisme especial les danses d'Israel, que amb la seva música pausada i suggeridora i les lletres de fort caràcter espiritual transmeten amb intensitat la fe d'arrel més bíblica. Tots aquests balls han estat recollits en tres CD: *Danses per la pau*, *Núvol de danses* i *Cel de danses*. D'altra banda la família Tarruell Mas també ofereix diversos espectacles musicals, que es desenvolupen a partir d'un argument, pensats sobretot perquè el públic infantil i jove, però també adult, hi participi activament. Justament aquest 2018 se celebren 30 anys de l'espectacle *El país del silenci*, que va néixer per encàrrec del departament de Pastoral de l'Escola Pia i que aleshores va tenir un gran èxit, amb quasi 200 actuacions. Des de Bufanúvols expliquen que «aquest espectacle és un viatge a l'origen de la música occidental, des del cant dels monjos, i ho fa a través d'un personatge, un pastor que parla amb els ocells. La història és senzilla però ofereix molts recursos als mestres per treballar el silenci, i valors com la pau i l'amistat... *El país del silenci* està obert a la dimensió cristiana però també a la dimensió espiritual en general. Ens parla d'un món sobrenatural del qual tot ésser humà té set». Altres espec-

Un moment de l'espectacle «El guardià de la nit».

Pau Tarruell i Carmina Mas entenen la música com un llenguatge universal transmissor d'espiritualitat

tacles que el grup Bufanúvols ofereix són *L'ocell d'argent*, *Mikhail i les tres preguntes*, *El secret del pelegrí* o, el més nou de tots, *El guardià de la nit*.

El grup format per la família Tarruell Mas també actuen molt fora de Catalunya, per la resta d'Espanya i fins i tot alguna vegada a França. Es mostren contents perquè per damunt de tot els llaços d'amistat es mantenen fermes amb amics i coneguts d'altres indrets de l'Estat. Els continuen reclamant perquè escampin la Bona Nova amb el cant, la música i la dansa: enguany, per exemple, participaran a Astúries en l'any jubilar marí de Covadonga. Les actuacions a la resta de l'Estat van començar el 2005: «Aquell any es va organitzar una jornada de delegats de

Juventut de tot Espanya a la Conreria. Era el primer aniversari de la mort de la Rosa Deulofeu, amb qui nosaltres havíem treballat molt. El Francesc Figueras ens va demanar si hi podíem anar a fer una animació i va agradar tant que des de llavors les delegacions de Joventut de la resta d'Espanya ens han cridat tot sovint. També vam actuar a la JMJ de Madrid l'any 2011; aquella vegada vam fer danses de diversos països amb joves d'arreu del món, i va ser una experiència molt maca de la qual tenim molt bon record.»

Contingut espiritual

A part dels espectacles d'evangelització explícita a escoles cristianes, parròquies o trobades pastorals, el grup Bufanúvols també actua per a col·lectius i entitats no creients, com ara escoles públiques i biblioteques o el festival Temporada Baixa de les comarques gironines. Anys enrere fins i tot havien organitzat tallers per a trobades de delegacions de CC.OO. Pau Tarruell i Carmina Mas entenen la música com un llenguatge universal que pot ser un vehicle transmissor d'espiritualitat, com també passa amb els contes: «Quan anem a les escoles laiques o a les biblioteques a explicar contes per als nens, intentem que tot allò que transmetem contingui uns certs valors. L'important d'un conte no és passar l'estona, sinó que vull ense-

nyar amb aquell conte, que poden ser vivències com ara l'amistat, la fidelitat, la pau, la reconciliació o el perdó.»

En un món que no valora gaire ni les diferents expressions de l'art, ni la set de sentit, la tasca de Bufanúvols és especialment valuosa. El matrimoni Tarruell Mas ho viuen com «una acció de gràcies poder haver pujat una família de cinc fills fent aquesta feina. No sempre és fàcil, però és la feina que ens agrada. Hi ha moments molt bonics, com quan et trobes amb persones que et diuen que ens recorden d'una actuació que vam fer 20 o 25 anys enrere. En tot aquest temps hem conegut persones fantàstiques, com ara l'Àlex Blanco, gran músic cristià que ens va gravar els discos, i que va morir fa pocs mesos. Des d'aquí el nostre més sentit homenatge. Dins del món catòlic també volem agrair que *Catalunya Cristiana* ens hagi ajudat més d'una vegada donant a conèixer la nostra tasca. Mirant enrere estem contents de la trajectòria que hem fet i preguem per tenir coratge per continuar fins que Déu vulgui».

GRUP BUFANÚVOLS

www.bufanuvols.net

gbufanuvols@gmail.com

Tel. 937 159 027 / 680 680 955

«Catazònia», una exposició per reflexionar

El Museu de Cultures del Món de Barcelona inaugura una exposició dedicada als caputxins catalans de l'Amazònia

Macià Grau

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

«Catazònia està a la línia de museu social, forma un lloc on és possible la reflexió.» Així va descriure Amadeu Carbó, especialista en cultura popular, la nova exposició que es va inaugurar al Museu de les Cultures de Barcelona el dijous 1 de març. Aquestes paraules transmeten a la perfecció l'essència de *Catazònia*, una col·lecció dedicada a homenatjar la gran tasca que van fer els caputxins catalans a les missions a l'Amazònia a principis del segle XX, i que es pot visitar al Museu de les Cultures fins al 24 de juny (c/ Montcada, 12). La reflexió a què es referia Carbó, però, va més enllà de l'homenatge als missioners caputxins, ja que ens convida a ser autocrítics i veure les missions tal com van ser realment. Així doncs, a través de la memòria dels objectes, *Catazònia* ens permet conèixer en primera persona el que van fer els frares catalans i quina va ser la seva influència per les tribus indígenes.

El repte de la inculturació

Una de les qüestions que generen més controvèrsia quan parlem de les missions és la imposició de la religió i la cultura occidental per damunt de la indígena, i precisament els frares caputxins van fer tot al contrari. Així de clar ho va manifestar a la presentació Josep Fornés, director del Museu de Cultures del Món de Barcelona, «els missioners no van anar a treure una cultura i a imposar-ne una altra». La tasca dels missioners va anar molt més enllà de l'evangelització, tot i que la temptativa d'inculturar la fe cristiana també era present. Els frares van estudiar la cultura autòctona, i realitzaren valuoses col·leccions etnogràfiques. El mateix director del museu va explicar la importància d'aquests estudis per als indígenes: «Els missioners van salvar l'alfabet de les tribus, les tradicions i la família.» Dins l'enorme obra etnolingüística feta pels missioners, en destaca la del frare Marcel·lí de Castellví, que estudià unes noranta llengües índies de l'Amazònia. El resultat d'aquest treball va ser la creació d'un catàleg de més de 80.000 fitxes lingüístiques, que va comptar amb el reconeixement dels americanistes més eminents com ara Paul Rivet.

L'artesanía dels indis Tikuna

Una vegada coneixem tot el que van fer els frares caputxins a les missions a l'Amazònia, encara se'ns fa més interessant veure en primera persona les obres fetes pels indígenes que ens proposa *Catazònia*. La col·lecció és una selecció de pintures i objectes artesanals fetes per la tribu dels Tikuna, el grup indígena més nombrós de la selva amazònica. Les peces exposades les devem a fra Valentí Serra, arxiver

Dibuix d'una «chicharra», cigala de les selves amazòniques, fet amb fibra vegetal acolorida.

JOSEP FORNÉS
«Els missioners van salvar l'alfabet de les tribus, les tradicions, i la família»

dels caputxins i director del Museu Etnogràfic Missional «Andino-Amazònic», ja que tots els objectes han sortit del magatzem del Museu Etnogràfic Missional. Una de les particularitats d'aquestes obres és la seva naturalesa, ja que totes estan fetes amb materials completament naturals que els indígenes extreien del seu entorn. Fra Valentí Serra, col·laborador habitual

Escultura tallada en fusta, que representa una índia de la tribu Tikuna amb la seva fillada, amb la companyia d'un guacamai.

de *Catalunya Cristiana*, així ho va explicar a la presentació: «La majoria de peces són pintures fetes damunt d'escorça vegetal i l'indi utilitza una pigmentació ecològica», afegint que «es tracta d'un art de reaprofitament». Els temes plasmats a les pintures també van molt relacionats amb la natura, i ens permeten veure la realitat que envoltava els indis, des dels animals i la vegetació fins a ells mateixos. Les obres, de finals del segle XIX, han tingut una gran influència en l'art modern, tal com va dir fra Valentí Serra: «Les obres dels Tikuna són un influx que ha marcat l'art contemporani.»

Un discurs del segle XXI

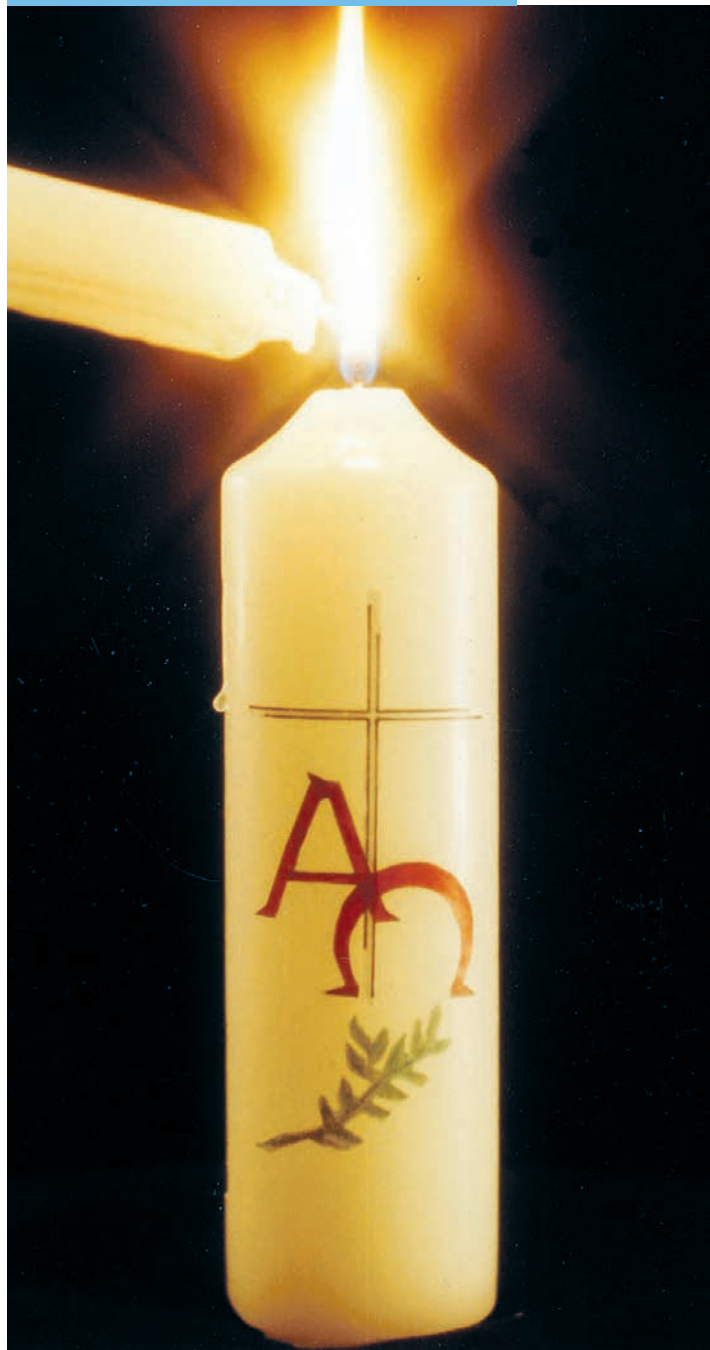
Tot i la gran tasca que van realitzar els missioners, la seva estada a l'Amazònia va anar marcada en gran part per un context convuls causat pels cautxers. Els cautxers van ocupar gran part de la selva, causant fets estremidors que recolliren els missioners caputxins en els seus escrits. Davant l'opressió esclavista dels cautxers, els frares catalans s'hi van oposar i van protegir els indígenes, fet que va lloar fra Valentí: «Els missioners van ser un obstacle per als esclavitzadors i els maltractadors. Els missioners van aixecar la llebre, davant del silenci del govern. La seva tasca va servir perquè la societat antiesclavatge es fes present al territori i es denunciés.» Aquest relat ja ha quedat molt enrere ja que data de principis del segle XX, però com va dir el mateix fra Valentí el podem extrapolar també a situacions que en ple segle XXI seguim vivint: «Els cautxers em recorden la mà d'obra infantil, el projecte castor... els enfrontaments a les zones dels grans llacs de l'Àfrica... són situacions encara presents.» L'exposició *Catazònia* ens convida a reflexionar sobre totes aquestes qüestions, i a través d'una acurada selecció d'obres ens transporta al cor de l'Amazones i ens captiva amb el mateix encant que va captivar els missioners caputxins ja fa més de 100 anys.

Fra Valentí Serra, Amadeu Carbó i Josep Fornés, en la presentació de «Catazònia».

El consiliari diu...

Ser llum en la vellesa

«Què vol dir ser llum per als altres?» Vaig fer aquesta pregunta un dia a la missa familiar de la parròquia. La vaig fer als nens que hi van assistir, en començar l'homilia «dialogada», i un d'ells —espavilat com ell sol— em va contestar: «Doncs, ser llum és... deixar els llapis de colors al company, ajudar el qui té problemes amb les mates, compartir el "bocata", estar content...» Perfecte. A voltes, els nens ens ensenyen directament el més bàsic del nostre ser cristià. Però quan els grans aconseguim fer això en la nostra vida —i encara més des de l'experiència dels anys— estem fent alguna cosa més que donar «bon rotllo» com diuen els joves —i els nens—, estem testimoniant un estil de vida. Mn. Bajo, en el temari d'enguany, ens ho diu clarament: «Podem ser llum per a aquells que van cercant el seu camí a través de l'experiència de les persones grans...» És la llum que neix de l'experiència viscuda, de la saviesa acumulada, de la vida i de la fe. I continua: «Tenim en Jesús el motor que encén qualsevol llàntia»... «està en nosaltres ser "llum" i no permetre que els altres visquin en la foscor.» Tot plegat em recorda molt —ara que s'apropa la Pasqua— la Vetlla Pasqual, especialment el començament, una celebració plena de simbolisme... i de llum. D'alguna manera és la llum que il·lumina el nostre camí. Val la pena reflexionar al voltant del sentit que té aquesta llum per als cristians.

La llum del Ciri Pasqual és la llum del Crist ressuscitat, una llum que brilla enmig de la foscor —la de cadascú i la del món— i que encén la nostra pròpia llum —la de les nostres petites

candeles—, una llum feble i tremolosa, com la nostra fe, però real i comunitària. Quan totes les candeles estan enceses ens podem veure la cara els uns als altres... Què és ser llum per als altres des de la nostra fe? Doncs, és fer com Ell, sobretot amb els qui menys tenen.

Quan som capaços de sortir de la nostra comoditat i donar-nos estem essent llum per a nosaltres i per al món. Un tema aquest molt quaresmal. Precisament, l'altre dia vaig veure un anunci curiós. A voltes és bo fixar-se en la publicitat per adonar-se de la diferència de valors. L'anunci deia: «No t'estiguis de les coses que t'agraden!» i il·lustrava amb dues fotos: un plat de sopa calenta i un «bocata» boníssim. De ben segur que penseu: un restaurant. Doncs, no: era una clínica dental! «Molt adient per a la gent gran», vaig pensar. De ben segur que aquesta era la intenció...

Fa poc un jove em va preguntar pel mòbil: «Què és això del dejuni?» I li vaig dir: «Doncs, és estar-se d'alguna cosa que t'agrada, és passar una mica de gana i pensar en els que passen gana sempre...» I com que es tractava d'un jove que prega —que també n'hi ha— li vaig dir: «...i portar a la pregària el teu petit sacrifici i oferir-lo pels qui no tenen...» Llavors em va preguntar: «I quan es fa?» «Per Quaresma, especialment el divendres, el dia que el van crucificar...» «Ah, doncs ho faré!», em va contestar tot content. I diu el profeta Isaïes: «Si dones el teu pa als famolencs i satisfàs la fam dels indigents, llavors la teva llum s'alçarà en la foscor, el teu capvespre serà clar com el migdia» (Is 58,10). Bona Pasqua!

Xavier Moretó
Navarro
Consiliari
de Vida Creixent
de Barcelona

Bisbat d'Urgell

Tot bé, gràcies a Déu

Josep Sanvisens Ribot

Directiu de banca jubilat
Titulat en màrqueting bancari, expert en creixement personal

Quan ens trobem dues persones diem expressions com: «Hola, com va?» «Bé, gràcies a Déu!» sol ser la contesta.

D'aquesta curta i mecànica conversa, podríem deduir que és la voluntat de Déu el que fa que les coses ens vagin bé. Llavors quan no van bé, davant de malalties, accidents o una mort, podríem pensar que la voluntat de Déu ha canviat i que ara és de sentit contrari? O que ara la intenció de Déu és que a uns els vagi bé i a altres no tant? Oi que això no seria lògic ni coherent en un Déu que sabem que és Amor infinit i que ens estima?

Penso que Déu no està perquè ens vagi bé o malament segons el nostre criteri insegur i dual de «bo-dolent». Estic segur que espera amorosament que, quan vulguem, siguem nosaltres que el triem a Ell, que acudim al seu recer, perquè puguem tenir serenor pau i fortalesa sempre, ens passi el que ens passi. És quan abracem la idea abstracta, general i generosa, que formem part d'un tot molt ampli que coneixem

com a Déu Fill, quan ens adonem que no ens cal tenir por, encara que no passi el que segons nosaltres hauria de passar, o ens trobem en situacions que qualifiquem de molt dures.

El nostre personatge, identificat amb el nostre cos, busca coses durant la curta vida terrenal: béns materials, comoditats, diners, influència, prestigi, saber caure bé en les nostres relacions i tantes coses més que faríem una llista ben llarga perquè «la vida ens vagi bé». No ens hem de jutjar malament si tot això ens atrau, però recordem que ho estem sobrevalorant i, per tant, cal que no ens hi aferrem. No confiïm en la seguretat ni en la protecció que aquestes coses ens poden donar. Gaudim-les, però sabent que no les tenim garantides i que és

ben segur que un dia les deixarem.

Més que demanar ajuda a Déu per resoldre els nostres problemes a la nostra manera, donem-li gràcies per ser fills seus, creats a la seva semblança, estimats i acollits. Si això ho acceptem de veritat, i obrem en conseqüència, voldrà dir que ho sabem aprofitar i que els problemes que creguem que tenim es resoldran sempre de la millor manera, fins i tot, en el cas que no sigui la manera que voldríem.

Entre les persones que formen el moviment de Vida Creixent al nostre bisbat d'Urgell, he vist dues evidències que m'han portat a escriure aquesta reflexió. He vist com, per sobre del natural dolor, una persona que ha perdut una neboda, una filla i un fill, tots molt joves, traspua amor passió i

optimisme per la vida, enamorada de dos nets encara infants i d'un marit de salut delicada, encoratja tot el grup en la participació de les activitats de manera exemplar i admirable. He vist una altra senyora que el seu marit va morir d'una llarga malaltia, que també ella patia i també va ser la causa de la seva mort posteriorment. Fins a l'últim moment, amb la força física totalment afeblida, va ser ella qui va confortar les persones entristides del seu entorn i ens va donar un exemple alligador que no oblidarem mai els que l'hem coneguda.

Comparteixo i recomano els valors i els ideals de Vida Creixent, amistat, pregària i solidaritat, sense el més petit dubte que únicament l'amor de Déu és la nostra sustentació, que no ens ha de mancar mai perquè formem en realitat la configuració Déu Fill eternament. El pas per aquesta vida terrenal és únicament una experiència que vivim i prou. Si ho pensem de veritat, acceptarem tot el que ens passa com el que és, experiències temporals, que ens poden causar més o menys dolor, però no sofriment ni por, perquè el Fill de Déu és Amor etern i no pot ser ni tan sols amenaçat.

AGENDA

ABRIL

Dijous 5: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a València, 244, planta 4a, sala d'actes.
Tema VIII: «Instruments en mans de Déu» (Servei).

Programació de Setmana Santa a Ràdio Estel

El cardenal Joan Josep Omella presidint la benedicció de Rams a la catedral de Barcelona. / Agustí Codinach

TRANSMISSIONS RELIGIOSES

DIUMENGE DE RAMS, 25 DE MARÇ

07.30 h **Laudes**

11 h **Benedicció de Rams i Missa**, des de la catedral de Barcelona

DIJOUS SANT, 29 DE MARÇ

07.30 h **Laudes**

19.30 h **Missa de la Cena del Senyor**, des de la catedral de Barcelona

DIVENDRES SANT, 30 DE MARÇ

08 h **Laudes**

15 h **Sermó de les 7 paraules**, des de la Catedral de Barcelona

17 h **Acte litúrgic de la Passió del Senyor**, des de la Catedral de Barcelona

DISSABTE DE GLÒRIA, 31 DE MARÇ:

08 h **Laudes**

22 h **Vetlla Pasqual**, des de l'abadia de Santa Maria de Montserrat

DIUMENGE DE RESURRECCIÓ, 1 D'ABRIL

08.30 h **Laudes**

11.30 h **Missa de Pasqua**, des de la catedral de Barcelona

PROGRAMES ESPECIALS

DIJOUS SANT, 29 DE MARÇ

21 h **Stabat Mater i Salve Regina dels germans Manel i Josep Pla**, per Raquel Ardueza, Pau Bordes i Orquestra Barroca Catalana, dirigida per Olivia Centurioni.

22 h **Clàssics en viu - Misteris de Setmana Santa**

DIVENDRES SANT, 30 DE MARÇ

9.30 h **Cants de Quaresma del pare Ireneu Segarra**, capella i escolans de Montserrat dirigits pel pare Ireneu Segarra. Enregistrament històric de l'any 1965.

19 h **Les 7 paraules de Jesús a la Creu**, amb Josep Lluís Socias.

20.30 h **Cant Gregorià al monestir de Poblet**, cor de monjos. Enregistrament històric de l'any 1965.

21 h **Concert homenatge Joan Carreras Dagàs**, amb les seves composicions creades a la Bisbal d'Empordà del segle XIX per a la parròquia de Santa Maria. Cor i Camerata Noves Veus amb Imma Presas, Imma Pascual (soprano) i Joan Rigort (baríton).

22 h **Clàssics en viu - Passió Sant Joan**.

DISSABTE DE GLÒRIA, 31 DE MARÇ:

21 h **Cant Gregorià a Montserrat**, cor de monjos i escolans. Enregistrament històric de l'any 1964.

«Crist a la Creu», de Carl Heinrich Bloch.

Actualitats científiques

Hi ha contaminació produïda per la il·luminació artificial de les ciutats

Quina mena de contaminació pot originar la llum produïda per les instal·lacions lluminoses dels carrers? Segurament que molts us haureu fet aquesta pregunta en llegir el títol que hem posat a l'actualitat científica d'avui. No es tracta de la contaminació de l'aire, sinó d'una altra mena: la que produeix la llum que emeten les làmpades que s'instal·len per il·luminar les nits. Sobretot a les grans ciutats, conté longituds d'ona que poden afectar l'organisme humà, concretament contribueixen a la producció de càncer de pròstata i de mama.

Així ho han afirmat els experts després d'un estudi fet a l'agost de l'any passat per la Universitat de Harvard. Resultat que ha estat corroborat per un altre que s'ha fet a Espanya amb 3.000 persones amb càncer de mama o de pròstata de Barcelona i Madrid. Les persones afectades, en gran part, eren de les que treballen en torns de nit i reben l'impacte de la llum artificial durant moltes hores diàries.

Però ens diuen, els que han fet investigacions d'aquest tipus, que la il·luminació nocturna dels carrers també pot afectar. I és una cosa que els ajuntaments cal que ho sàpiguen. Avui dia van augmentant les il·luminacions vials amb leds. Com sabeu un led és un

Barcelona de nit des de l'Estació Espacial Internacional / ESA-NASA.

díode que fa llum. Us ho explicava en aquesta pàgina el 13 de novembre del 2016. Té avantatges notables respecte de les bombetes elèctriques i els fluo-rescents. El seu cost en consum és molt inferior i la llum que fa és ben intensa. I des de l'any 2007 que es va instal·lar il·luminació led per primera vegada, per un fabricant local, en una via pú-

blica (el passeig marítim de Barbate, a Cádiz) ha plogut molt. De mica en mica s'han anat posant més i més leds a les vies públiques pels avantatges que presenten: més eficiència energètica, més fiabilitat, visió més clara i sobretot menor despesa d'energia. La cota d'instal·lacions d'aquesta mena es diu que actualment creix a un ritme de 300%

cada any. Fins aquí tot molt bé. Però resulta que els leds que es col·loquen són dels que tenen un component blau molt elevat, que és precisament el que s'associa a malalties com el càncer, a més de generar problemes mediambientals. Cal tenir-ho en compte!

Cal dir també que no s'ha de pretendre il·luminar més del compte. I el nostre país s'està excedint. Mentre que, en llum pública, Alemanya gasta 57 quilowatts per any i habitant i França 91, Espanya en gasta 116. No cal tanta il·luminació! És una despesa de 950 milions d'euros. Els que tenen la missió d'informar han dit que cal proposar-se l'objectiu de no passar de 75 quilowatts per any i habitant. Les ciutats espanyoles més brillants (o sigui les que emeten més llum per metre quadrat) són València, Madrid i Barcelona, seguides d'Alacant i Múrcia.

Què hi direm nosaltres? No podem demanar que la utilització de leds se suspengui, però sí que tinguin en compte els qui fan les instal·lacions que també hi ha leds de llum groguenca que no causen tanta contaminació lluminosa. Cal que això es digui i se'n faci cas. I també, i sobretot, que no es vulguin fer els carrers tan brillants, que no cal!

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tradicions remeieres

El sanguinyol o pelabou

Les cornàcies són una petita família d'arbustos integrada, escassament, per un centenar d'espècies que, una mica més de la meitat són del gènere *Cornus*. Segons les recerques del famós botànic català —tan vinculat a la ciutat de Manresa— el Dr. Pius Font i Quer (†1964) escriví que «en las cornáceas se forman esencias y productos resinosos; también algunos glucosídicos y diversos alcaloides poco conocidos» (*Plantas medicinales*, 329). Els antics frares aportaren aquesta descripció del sanguinyol: «arbust ab las branças dretas, encarnadas y llisas quan són tendras; las flors blancas y formant cima; el fruyt un poch semblant a les cireras, rodó, molsut y roig negrench. Se cria entre las bardissas y té la fusta molt dura, de la qual se solen fer las baquetas d'escopeta. És atemperant y se'n fa una aygua destil·lada per estroncar la sanch» (T. A., *Receptari*, s. f.).

El sanguinyol o *pelabou* (llat., *Cornus sanguinea*; cast. *cornejo*, *sangüño*) és una planta remeiera que es troba força abundantment al nord-est peninsular. En la medicina popular,

Fruit de la «*Cornus sanguinea*».

rural i conventual, l'escorça i les baies del sanguinyol han estat usades, amb notable eficàcia, com a febrífug. Tanmateix cal ser, però, molt cautelós en la seva utilització.

En la tradició mèdica popular, l'aigua de sanguinyol s'ha usat per estroncar les hemorràgies; amb tot, cal tenir molt present que bastonejar amb una branca de sanguinyol és

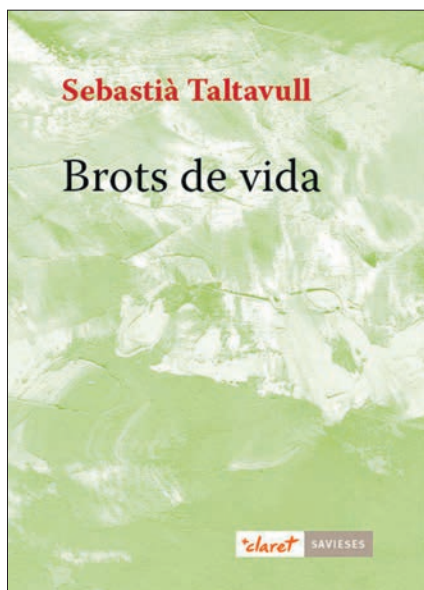

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

molt perjudicial tant per a les persones com per al bestiar, car fa orinar sang als que reben el cop, per això és una planta que es coneix popularment com a *pelabou*, car si es pega a una bèstia, ovina o bovina, amb una branca del *Cornus sanguinea*, aquell animal orina sang.

D'altra banda, per estroncar les hemorràgies i per evitar les pèrdues de sang —especialment en ocasió de les menstruacions excessives— la tradició rural de casa nostra ha recomanat l'ús del formatget o *herba del pastoret* (llat., *Capsella bursa-pastoris*; cast., *quesillos*) que és, alhora, un dels més eficients cicatritzants: «Les fulles y arrels en decuit y presa una xicra cada mitja hora estronca la sang del nas, les fleumes sanguinoses, orins sanguinosos y fluxos de sang. Lo such és bo contra les supuracions als oïdos» (T. A., *Receptari*, s. f.). A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les propietats expectorants i remeieres del trepó.

SEBASTIÀ TALTAVULL
Brots de vida
Editorial Claret, 2018, 186 pàg.

Hi ha molta realitat seca al nostre voltant i no és fàcil fer una lectura encoratjadora quan el món que se'ns mostra al telenotícies i a les xarxes socials és més un escenari de decepcions que no pas una alenada de coratge. Brots de vida! Aquesta ha de ser la preocupació i la voluntat de posar-nos tots a fer deures cada dia. La lectura dels fets de cada dia i les experiències que donen lloc a tot el que s'escriu en aquest llibre en volen ser una prova evident.

NÚRIA FERRET
El cor del viatge
L'exploració
CPL, 2018, 219 pàg.

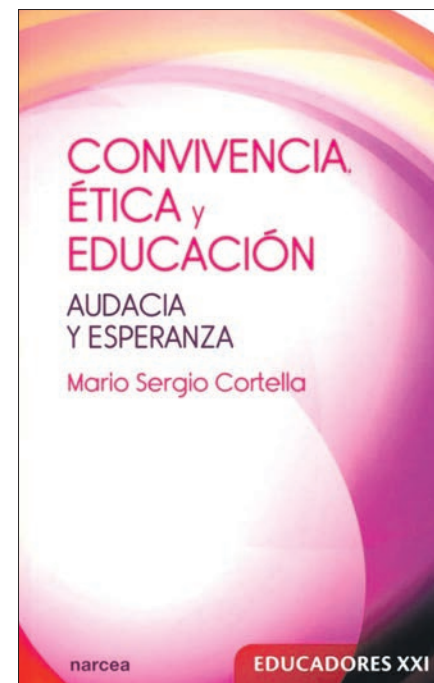
Dorotea fa poc que s'ha instal·lat a la terra, provinent d'un viatge intergalàctic que tenia com a objectiu conèixer la fe cristiana per tal de posar fi a aquesta «superstició». Però l'aproximació de Dorotea als fonaments de la fe desvetlla en ella un profund interès per Jesucrist i una progressiva implicació en la comunitat eclesial. La correspondència amb el seu cap, el comandant de la missió, ens permet compartir la seva transformació interior. El cor del viatge.

ANTONIO GARCÍA BAEZA
Pintura en las clausuras de Carmona
Diputació de Sevilla, 2017, 102 pàg

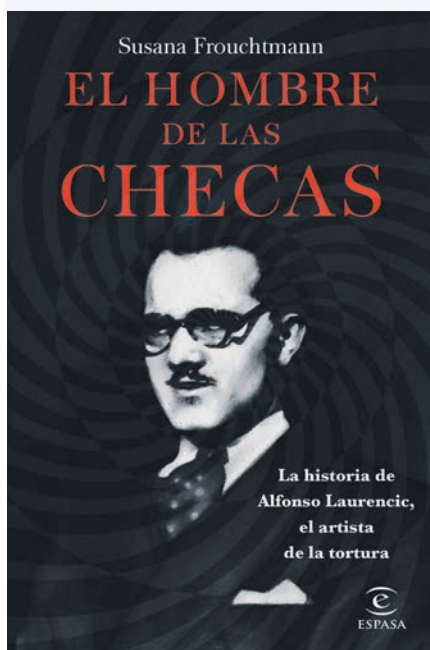
Llibre pertanyent a la Secció Art. Sèrie Otras Publicaciones, que estudia i analitza diverses obres pictòriques, una trentena, moltes d'autoria anònima dels convents de clausura de les religioses clarisses, dominiques i agustines descalces de la ciutat de Carmona. Un conjunt de pintures seleccionades per la seva qualitat artística, que es troben en les diverses dependències conventuals, església, claustre, refectori, etc. (Ramon Ribera)

MARIO SERGIO CORTELLA
Convivencia, ética y educación
Narcea, 2018, 139 pàg.

Forma part de la competència docent no tan sols la capacitat de fer bé allò que fem, sinó de «fer el bé» amb allò que fem. No és un joc de paraules, és un objectiu. Cal incloure la idea de «fer el bé», amb audàcia i esperança! Cal que nosaltres, educadors i educadores, dins de les escoles, de les entitats, de les empreses, de la família, tinguem idees i somiem, per sustentar el món i les generacions futures.

SUSANNA FROUCHTMANN
El hombre de las checas
Espasa, 2018, 252 pàg.

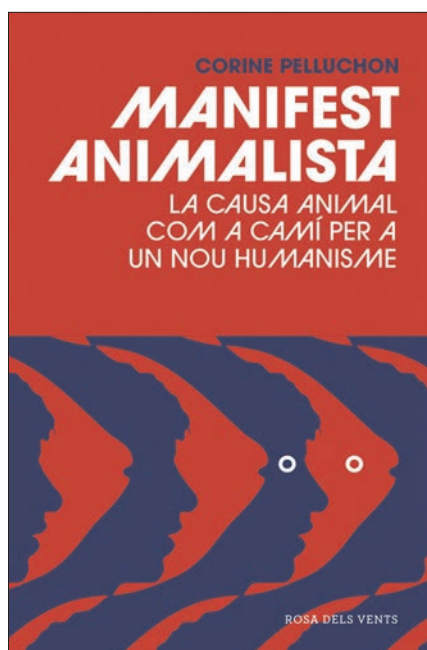
El 9 de juliol del 1939, Alfonso Laurencic, iugoslau d'origen austríac, va ser afusellat al Camp de la Bota de Barcelona acusat de ser l'artífex de les dues txeques més atroces de la ciutat. Durant el judici previ, que va suscitar una gran expectació, se'l va acusar també d'haver format part dels comandaments del Servei d'Informació Militar (SIM) republicà i d'actuar com a espia per als dos bàndols.

MARTÍ GIRONELL
La força d'un destí
Columna, 2018, 317 pàg.

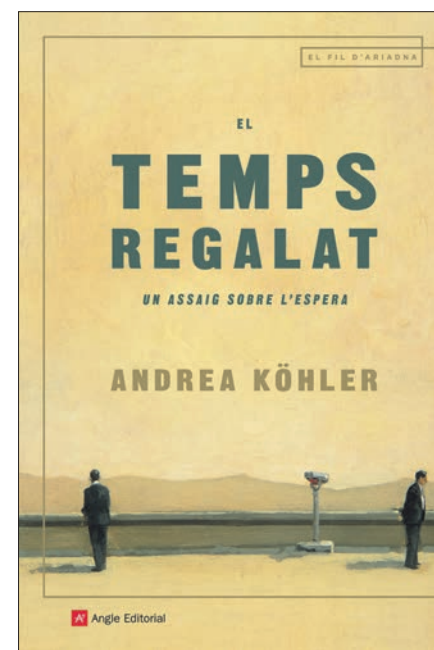
Amb vint-i-un anys, Ceferino Carrión fugí de l'Espanya franquista buscant aires nous. S'embarca en un vaixell en direcció als Estats Units, per fer realitat el seu somni. A Nova York, canvia d'identitat i es converteix en Jean Leon. A punt de ser cridat a files per anar a la guerra de Corea, fugí a Hollywood, on un cop de sort el porta a viure a tocar de les estrelles de cinema. Aquesta obra ha obtingut el Premi de les Lletres Catalanes Ramon Llull 2018.

CORINE PELLUCHON
Manifest animalista
Rosa dels Vents, 2018, 138 pàg.

La violència contra els animals és un atac directe a la nostra humanitat. Això demostra l'autora en aquest breu, pragmàtic i controvertit assaig que suposa una contribució radical a l'ètica i a la filosofia política. Lluitar contra el maltractament animal és rebel·lar-se contra una societat basada en l'explotació, i per això la causa animalista és una qüestió política major que ens concerneix a tots, més enllà d'ideologies o conflictes d'interessos.

ANDREA KÖHLER
El temps regalat
Angle Editorial, 2018, 135 pàg.

Esperar ens resulta intolerable. Hi ha moltes maneres d'ajornar: en l'amor, en una andana, en un embús. Esperem l'altre, la primavera, aniversaris, dies de festa, el diagnòstic... L'espera és una pàgina en blanc que hem d'omplir. Ens cal reaprendre i afavorir l'art de saber esperar. *El temps regalat* és una enraonada meditació sobre com els éssers humans deixem la nostra empremta en el temps.

Crítica literària

Bona literatura de casa nostra

Quan els meus col·legues atorguen el Premi Llibreter, jo ja em poso alerta i cerco el temps per llegir el llibre guardonat, perquè tinc la certesa que valdrà la pena.

Molts no saben quin és el mèrit principal d'aquest premi, perquè n'hi ha molts altres. Es tracta de ressaltar un títol de qualitat que, pel que sigui, no ha estat prou conegut pel gran públic lector.

Ben mirat, aquesta és la base, el nucli, d'un bon llibreter: apropar i fer descobrir al lector, amic i client, els llibres on saps que hi trobarà lleure i bona lectura. L'encert, any rere any, amb més èxits que pocressò, atorguen a aquest premi una patina de garantia que val la pena tenir en compte a l'hora d'escollir lectura.

El darrer guardonat, *Els estranys*, del solsoní Raül Garrigasait, és un exemple de bona literatura de casa nostra, amb una projecció més enllà de les nostres fronteres i un bon raig d'imaginació per amansir un tros d'història. I no em contradic gens, perquè així és la novel·la, altra cosa seria la crònica d'uns fets, i aquí, el que hi trobem, és novel·la en estat pur.

RAÜL GARRIGASAIT

Els estranys

Edicions de 1984, 2017, 185 pàg.

Córrer pels viaranys d'un moment d'exaltació patriòtica com va ser l'època dels carlins, i més al cèntric interior de Catalunya, com és Solsona, permet a l'autor fer tot un exercici d'imaginació, amb moments i fets esperpèntics, i amb un finíssim sentit de l'humor que et fa somriure mentre vas passant pàgines.

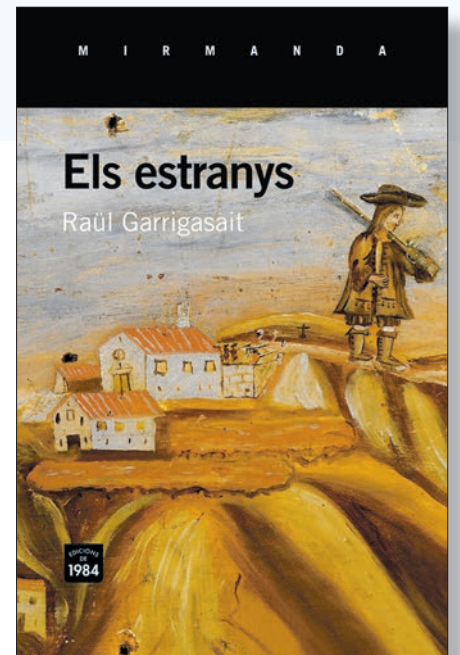
Hi he trobat, també, punts de reflexió, que jo enyoro dels autors que es van consagrar en la meua joventut, on sempre trobaves, enmig del text, una frase que et feia pensar. Parlant del protagonista i l'amic diu: «L'amistat és una cosa estranya: etèria i compacta alhora. És l'amor menys natural, el menys instintiu i biològic, i no en depèn la supervivència de l'espècie, però és d'aquelles coses que omplen de sentit la supervivència.»

No defuig res. M'ha meravellat, per l'infreqüent de la literatura d'avui dia,

que parli de Déu amb un caire més filosòfic del que hom espera en una novel·la: «¿Quan ens meravella una muntanya imponent, i en la muntanya no hi ha Déu, i per això mentre la mirem contemplem Déu amb uns ulls que no són els del nostre cos? L'infinit que treu el cap en les coses finites.»

Prou de fragments, però podríeu pensar que és un manual de filosofia i no és el cas. Aquests tocs de pensament donen un millor sentit a la trama, tanmateix les situacions del personatge i les seves, de vegades, estranyes peripècies, són el gros de l'aventura que viu, i que ens fa somriure, tot esperant quina de nova li'n passarà l'endemà. Realment, trobarem els personatges ben «estranys» i, amb ells, passarem una bona estona pensant en com devia ser aquell moment històric, avui gairebé incompreensible.

Pere Fàbregues
Llibreter
pere.fabregues@yahoo.es

Crítica cinematogràfica

Immersió dins l'ànima

LA FORMA DEL AGUA

DIRECCIÓ: Guillermo del Toro

INTÈRPRETS: Sally Hawkins, Doug Jones, Michael Shannon, Octavia Spencer, entre altres

MÚSICA: Alexandre Desplat

GÈNERE: aventures, fantàstica

119 minuts

Estats Units

La desena pel·lícula del mexicà Guillermo del Toro torna a aprofundir en els seus temes personals: els éssers diferents, el món espiritual, la bondat dels monstres... per oferir-nos la seva pel·lícula més aconseguida.

La forma del agua ha estat la gran triomfadora en la cerimònia dels Oscars. L'obra, d'una bellesa formal exquisida, és una més que digna reixedora dels premis aconseguits.

Des dels rètols de crèdit inicials, el director ens convida a capbussar-nos en una faula màgica que subjuga l'espectador i l'enrega hipnòticament.

En plena guerra freda, quan la cursa militar i espacial es viu de manera especialment acarnissada, l'Elisa, una treballadora de la neteja muda que treballa en una institució militar plena de secrets, descobreix que, en un laboratori que ella neteja, hi tenen segregat una mena de monstre estrany,

que només sobreviu a l'aigua.

La criatura, a la qual se suposa monstruosa i perillosa, només és una víctima innocent capturada per un col·lectiu d'homes que fan del poder i la destrucció la seva norma de vida. L'home que capitaneja aquesta institució és Richard Strickland, un guardià despietat

i cruel que terroritza amb la seva presència treballadors i tots els que l'envolten (fins i tot la seva dona). Armat amb una porra elèctrica, no dubta, quan ho creu necessari, d'aplicar-la com un sàdic contra la criatura indefensa que cada dia es debilita més i que veu la mort molt propera.

A l'extrem oposat hi ha l'Elisa, la dona muda, que també pateix la manca de respecte i les burles continuades de Strickland; l'Elisa compta amb l'amistat sincera d'una dona negra companya de feina i d'un artista homosexual fracassat que viu rodejat de gats i que és un home essencialment bo.

Entre la criatura-amfibi i la dona muda sorgeix una bonica comunicació que aconsegueix superar les barreres físiques, anatòmiques i socials que dificulten aquesta relació. Davant la imminent mort de la criatura, l'Elisa i els seus amics s'uneixen per alliberar-la.

La història es converteix així en una faula preciosa de la comunicació en un món controlat, en una història d'amor en un món fred que exclou les minories. El film ens parla de la necessitat

de ser reconeguts en la nostra individualitat, de relacionar-nos amb els altres i de ser acceptats tal com som en una societat xenòfoba, masclista, homòfoba i violenta. *La forma del agua* es converteix així en una lírica crida a la tolerància, a la relació amb els diferents i al mestissatge respectuós.

Del Toro explora l'ànima humana amb una delicadesa digna d'encomi, convida a descobrir la part humana dels monstres i la part monstruosa dels humans. Enalteix la lluita valenta de persones senzilles i marginals per ser reconegudes i trobar el seu espai, en definitiva, ens diu que el Misteri viu en cada criatura i que no som tan diferents en el nostre interior.

Amb una precisió admirable, dosifica els temps i l'acció de manera que l'espectador assisteix embadalit a una faula romàntica sobre amors impossibles.

La música d'Alexander Desplat, la fotografia de Dan Laustsen i la posada en escena són senzillament formidables.

Probablement som davant d'una obra mestra. Tot en el film és bonic, coherent i fascinant. Una lliçó de cinema, de poesia i de tendresa absolutament enlluernadora i extraordinària.

Us convido que us capbusseu en aquest film, que us submergeiu en aquesta preciosa història i que bussegeu en l'ànima de cada personatge.

Magistral!

Josan Montull

Salesià

Des del carrer

Josep M. Puig i Baiget, director de la Passió de la Selva del Camp

«Les altres passions busquen l'espectacularitat, però a la nostra el protagonista és el text»

Macià Grau

La Passió de Selva del Camp és un gran exemple de com es pot encaixar tradició i modernitat, ja que representa el drama immortal de la Passió a través d'un text escrit amb la sensibilitat del nostre segle. L'autor del text és el Dr. David Jou, científic i poeta reconegut, i l'obra és interpretada per actors i músics del poble sota la direcció de Josep M. Puig i Baiget.

L'any 2009 es va representar per primera vegada amb un gran èxit, que va fer que molts la consideressin la Passió del segle XXI. Nou anys després s'ha recuperat el projecte, i els vilatans l'han pogut tornar a gaudir durant dos caps de setmana. Aquesta vegada a més, s'ha fet una renovació en l'aspecte audiovisual que la fa completament adaptada als nous temps.

D'on va sorgir la idea de fer aquesta Passió?

En un primer moment la Confraria de la Sang de la Selva del Camp em va plantejar recuperar i dirigir la Passió dels anys setanta, i em van donar un text medieval anònim per revisar-lo. La meua idea de Passió però, era molt diferent, i els vaig proposar fer un text nou que fos més ajustat a l'època actual. A partir d'aquest moment vam començar una exhaustiva cerca d'autors per escriure el text, fins que Mn. Armand Puig ens va recomanar contactar amb el Dr. David Jou. Després de moltes converses en les quals li vaig transmetre la idea que jo tenia de com havia de ser, finalment ens vam posar d'acord i va acceptar escriure el text. La versió definitiva ens la va enviar l'any 2007, i va superar amb escreix totes les nostres expectatives. Crec que en el moment de fer aquest text va tenir una inspiració divina.

Què es buscava amb la creació d'un nou text?

El que més m'interessava quan vaig començar a pensar en aquesta Passió era aconseguir que els espectadors se

sentissin interpel·lats, és a dir, que reflexionessin i anessin a casa pensant en tot el que havien vist. Això ho veiem en els personatges, que a part de ser molt rics, es fan moltes preguntes i situen l'espectador dins de la representació. A més a més, els personatges estan adaptats als nostres dies, i això fa que el públic encara se senti més proper a la Passió i ajuda que se senti interpel·lat. A la nostra Passió no hi ha crucifixió, ni corona d'espines, és una obra que va a l'essència de la Passió. No busquem l'espectacularitat com fan en altres localitats, sinó que el principal protagonista és el text, i en aquest cas és fantàstic, dur i punyent. Com més aprofundim en el text més coses es van descobrint, i això ens ha passat fins i tot assajant. Hi ha personatges que només tenen quatre línies, però quines línies...

La Passió de la Selva l'interpreten músics i actors amateurs, ha estat fàcil el treball de preparació?

«Els personatges estan adaptats als nostres dies, i això fa que el públic se senti més proper a la Passió»

La Selva del Camp sempre ha estat un poble molt actiu, a la gent li agrada participar i hi ha moltes entitats que es van ajudant entre elles. Tots els actors i participants són del poble, i per això m'agrada dir que és la Passió de la Selva, perquè és molt propera a nosaltres. Els actors provenen del grup de teatre del poble, La Moixera, i el fet que tots es coneixin ens ajuda molt a l'hora de treballar. Hem assajat durant set mesos, primer fent un treball de memorització del text, i després perfilant cada perso-

natge. Aquest any, a més, tinc l'ajuda del Carles Bigorra, un actor professional de Reus i exalumne meu, que fa de codirector de l'obra. Per motius de salut no sabia si podria anar a tots els assajos, i amb ell ens hem pogut repartir més la feina.

Per què s'ha tardat tants anys a tornar-la a representar?

En un principi la idea era fer-la cada 4 anys, però per diferents motius s'ha anat endarrerint, i finalment hem pogut fer-la aquest any. A partir d'ara no sé si es podrà fer més sovint, ja que té un cost econòmic molt elevat que ens impedeix fer-la amb més freqüència. Aquest any hem fet alguna variació per abaratir els costos, com eliminar les grades de la nau de l'Església, que s'emportaven gran part del pressupost.

Això suposa que el públic estigui situat als bancs i l'escenari sigui al presbiteri. La Passió és la mateixa, només varia la posada en escena.

Quina és la importància de la música i els elements audiovisuals a l'obra?

Amb aquesta Passió vam buscar una dualitat en la música, aprofitant l'orgue que tenim a l'Església. Així doncs, dins l'obra l'orgue és la paraula divina, i la música terrenal la canten els cantors amb l'acompanyament de la banda. La música que es canta és la nostra de la Setmana Santa de la Selva, feta per gent del poble que ha anat passant de generació en generació, i això la gent tant del poble com de fora ho disfruta. En l'àmbit audiovisual, hem col·locat una pantalla de 8 metres d'ample que projectarà les intervencions, però que també mostrarà diverses imatges del poble. Per exemple, en el moment en que la Mare de Déu té el seu fill entre els braços, projectem imatges de la Mare de Déu de Paret delgada, de l'ermita del poble.

Rauxa

El mirall rus

Eduard Brufau

La vella enemistat entre Rússia i Occident fa temps que s'ha despertat. Com en un malson, èpoques que semblaven enterrades reviu amb una força sorprenent. Els occidentals desconfiem del caràcter massís de l'Estat rus i ens indigna l'escassa reacció dels seus ciutadans davant d'assassinats polítics, com el de la periodista Anna Politkóvskaia l'any 2006, que denunciava el despotisme del Kremlin. Nosaltres, els occidentals, estem convençuts que crims d'aquesta mena són inimaginables als nostres estats de la Unió Europea, i que davant d'un assassinat instigat des del poder la resposta ciutadana no es faria esperar. Rússia es converteix així en

l'antagonista que serveix per reforçar entre nosaltres la imatge de l'Europa democràtica i civilitzada.

En pocs mesos de diferència dins de la UE dos periodistes que investigaven i denunciaven la corrupció dels seus respectius governs, Malta i Eslovàquia, han estat assassinats. En tots dos casos la justícia no n'ha identificat el culpable, els mitjans n'han parlat poc i en conseqüència la reacció ciutadana ha estat escassa, per no dir nul·la. De raons sòlides per témer Rússia en tenim moltes, però cada vegada que ens la mirem ens hem de demanar, com en un mirall, si no ens està tornant la nostra pròpia imatge.